

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 21 września 2021

WOOS.420.10.2020.MK2.41

DECYZJA

Na podstawie art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. i oraz art. 82 i art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.), oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 735) po rozpatrzeniu wniosku L.dz. 200/P/24/19/2020/JD z 10 marca 2020 r. Miasta Gliwice, w imieniu którego działa Prezydent Miasta Gliwice reprezentowany przez Pełnomocnika

ustalam

środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia pn.: „Budowa zbiorników retencyjnych na potoku Ostropka przy ul. J. Słowackiego – II”, zlokalizowanego w Gliwicach.

I. Określam:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie 3 suchych zbiorników przeciwpowodziowych (polderów) na potoku Ostropka w Gliwicach. Zbiorniki znajdować się będą pomiędzy ulicą Słowackiego i rzeką Ostropką, na terenie, który obecnie użytkowany jest rekreacyjnie. Powierzchnia, na której realizowana będzie inwestycja wynosi około 4,6 ha (łącznie z wymianą nawierzchni ciągu pieszo-rowerowego i obiektami towarzyszącymi). Teren w czasach zbiorników przystosowany będzie do funkcji wypoczynkowej i rekreacyjnej, a w okresie kiedy zbiorniki nie będą użytkowane, będzie możliwość korzystania z tego terenu przez społeczeństwo. Otoczenie terenu, na którym realizowana będzie inwestycja stanowią:

- od północy: ul. Juliusza Słowackiego, za którą znajduje się zabudowa mieszkaniowa jedno- i wielorodzinna oraz usługowa,
- od wschodu: ul. Juliusza Słowackiego, za którą znajduje się zabudowa mieszkaniowo – usługowa,
- od południa: rzeka Ostropka, za którą znajduje się zabudowa mieszkaniowo – usługowa i szkoła,
- od zachodu: tereny zielone, skrzyżowanie ulic: Juliusza Słowackiego, Ignacego Daszyńskiego i Ciupków. Za układem drogowym znajduje się zabudowa mieszkaniowo – usługowa.

2. Warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich.

2.1 Na etapie realizacji:

2.1.1. W zakresie dojazdu do terenu inwestycji należy zapewnić by:

- a) drogi dojazdowe do terenu inwestycji były prowadzone po terenach już uprzednio przekształconych,
- b) pojazdy w obrębie terenu budowy poruszały się wyznaczonymi drogami tymczasowymi oraz w miejscach wykonywania prac ziemnych w danym momencie,
- c) trasy oraz miejsca prowadzenia robót ziemnych były wyraźnie oznakowane w terenie. Materiał użyty do ich utwardzenia po zakończeniu robót należy usunąć,
- d) ewentualne, konieczne wyjścia poza planowany układ komunikacyjny zostały uzgodnione z nadzorem przyrodniczym (botanicznym, ornitologicznym i herpetologicznym).

2.1.2. Roboty ziemne oraz inne prace przygotowawcze, przed rozpoczęciem inwestycji należy prowadzić po uprzednim stwierdzeniu przez nadzór przyrodniczy, że na powierzchni terenu objętego zamierzeniem nie znajdują się siedliska oraz stanowiska chronionych zwierząt. W przypadku stwierdzenia obecności siedlisk nadzór przyrodniczy powinien zdecydować o kontynuacji lub przerwaniu robót w terenie oraz o potrzebie przeniesienia osobników fauny poza strefy zagrożenia.

2.1.3. Usunięcie drzew i krzewów kolidujących z projektowanym przedsięwzięciem należy wykonać poza okresem lęgowym ptaków tj. poza okresem od 1 marca do 15 października.

2.1.4. W przypadku prac prowadzonych w sąsiedztwie drzew i krzewów nieprzeznaczonych do usunięcia należy je zabezpieczyć przed ewentualnymi uszkodzeniami mechanicznymi i chemicznymi:

- a) pnie drzew, gdzie w rejonie rzutów koron konieczne będzie: przejeżdżanie pojazdami, wykonywanie prac ziemnych, budowlanych należy zabezpieczyć przez szczelne oszalowanie deskami, wypełniając przestrzeń pomiędzy pniem, a deską materiałem amortyzującym (np. matami słomianymi lub jutą. Deski należy mocować bez użycia gwoździ. Wysokość oszalowania winna wynosić około 1,5 m, maksymalnie do wysokości dolnych krawędzi korony. Dolną krawędź oszalowania należy opierać na podłożu, nie na nabiegach korzeniowych. Po zakończeniu prac, należy wykonać demontaż zabezpieczenia drzewa obejmujący: rozebranie konstrukcji zabezpieczającej drzewo oraz usunięcie materiałów zabezpieczających,
- b) czasowe wykopy instalacyjne realizowane w strefie korzeniowej drzew należy wykonywać wyłącznie ręcznie. Należy chronić bryły korzeniowe drzew przed mechanicznym uszkodzeniem, wysychaniem i niską temperaturą. Należy zadbać o to, aby korzenie były odłonięte możliwie jak najkrócej, aby nie dopuścić do ich przesuszenia. Jeżeli wykopy nie zostaną zakryte tego samego dnia (w szczególności w czasie upałów) należy bryłę korzeniową osłonić matami z geowłókniny lub juty. Jeżeli dojdzie do uszkodzenia korzeni, należy je przyciąć do miejsca zdrowego pod kątem prostym do ich osi w celu ograniczenia rozmiaru ran,

- c) w obrębie rzutu korony nie można magazynować materiałów chemicznych, budowlanych i ziemi z powstałych wykopów, stosować otwartego ognia, lokalizować placów manewrowych i miejsc postoju sprzętu ciężkiego.
- 2.1.5. Nie wolno dopuszczać do składowania ziemi, materiałów niebezpiecznych oraz tworzenia zapleczy ciężkiego sprzętu (koparek, spycharek, ładowarek, wywrotek itp.) i placów składowych materiałów budowlanych w odległości mniejszej niż 50 metrów od skarp ciekłu Ostropka.
- 2.1.6. Prace muszą być prowadzone w sposób niepowodujący pułapek, z których ucieczka zwierząt będzie niemożliwa oraz umożliwiającą spontaniczne przemieszczanie się zwierząt ze stref zagrożenia, w szczególności:
 - a) prace należy prowadzić w sposób niepowodujący powstawania zastoisk i zalewisk, które mogą być wykorzystywane przez płazy, jako siedliska lęgowe, nie można tworzyć bezwyjściowych pułapek dla zwierząt,
 - b) wszelkie wykopy należy zabezpieczyć przed możliwością uwięzienia w nich zwierząt np. poprzez zastosowanie siatki o oczkach nie większych niż 0,5 cm i wysokości co najmniej 50 cm z przewieszką o długości 10 cm skierowaną na zewnątrz, wkopanej w ziemię na głębokość co najmniej 10 cm lub wykonać w sposób pozwalający na ich samoistne opuszczenie przez zwierzęta np. poprzez zastosowanie łagodnych (ścinianych) brzegów wykopów, które ułatwią wydostawanie się z nich uwięzionych zwierząt,
 - c) jeżeli mimo zastosowanych rozwiązań zwierzęta zostaną uwięzione na placu budowy należy je przenieść do odpowiednich siedlisk poza rejon objęty inwestycją, pod nadzorem specjalisty przyrodnika. Przy wyborze miejsca, do którego zwierzęta mają być przeniesione, należy wziąć pod uwagę możliwość ich przetrwania we właściwym stanie ochrony na nowym stanowisku, również z uwzględnieniem czynników antropogenicznych.
- 2.1.7. Nie można wprowadzać do koryta Ostropki ciężkiego sprzętu tj. koparek, spycharek, ładowarek, wywrotek itp.
- 2.1.8. Należy zabezpieczyć brzeg i zbocze ciekłu przed osuwaniem się ziemi do koryta (np. siatką).
- 2.1.9. W trakcie prowadzenia prac w korycie rzeki należy zastosować rozwiązania umożliwiające zachowanie swobodnego przepływu wód rzeki (np. częściowe wygrozdzenie koryta w rzece, czy prowadzenie wód rurociągiem).
- 2.1.10. Przy zagospodarowywaniu projektowanych zbiorników należy wykorzystać rodzime gatunki roślin, krzewów, drzew.
- 2.1.11. Należy zapewnić nadzór przyrodniczy w trakcie wykonywania robót ziemnych oraz innych ingerujących w środowisko przyrodnicze. Zadaniem nadzoru przyrodniczego winien być:
 - a) nadzór nad wycinką drzew i krzewów (pod kątem występowania ewentualnych gniazd ptasich, dziupli, pruchnowisk – pod kątem występowania chronionych gatunków owadów),
 - b) zabezpieczenie zieleni nieprzeznaczonej do wycinki,
 - c) kontrola terenu inwestycji pod kątem występowania chronionych siedlisk i stanowisk flory i fauny, identyfikacja zagrożeń, odławianie i przenoszenie zwierząt,
 - d) zabezpieczania wykopów przed możliwością uwięzienia w nich zwierząt, wskazanie rodzaju i przebiegu ogrodzeń ochronnych,
 - e) kontrolowanie podejmowanych działań zapobiegawczych i ograniczających wpływ na środowisko przyrodnicze,

- f) szkolenie wykonawców prac w kwestiach związanych z ochroną przyrody.
- 2.1.12. Miejsca postoju maszyn i sprzętu oraz magazynowania materiałów pędnych, i substancji chemicznych należy lokalizować na uszczelnionym podłożu wyposażonym w środki techniczne i chemiczne do usuwania lub neutralizacji substancji w przypadku awaryjnego wycieku. Materiały chemiczne należy magazynować w sposób uniemożliwiający przedostawanie się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego: w szczelnych, zamykanych i opisanych pojemnikach, odpornych na działanie magazynowanych w nich substancji, w miejscu osłoniętym przed działaniem czynników atmosferycznych i ingerencją osób nieupoważnionych.
- 2.1.13. Wszystkie wytwarzane w trakcie realizacji odpady, za wyjątkiem odpadów drewna (17 02 01) oraz gleby i ziemi (17 05 04), należy magazynować w kontenerach.
- 2.1.14. Prace budowlano-montażowe należy prowadzić w porze dziennej, tj. w godzinach 6⁰⁰ - 22⁰⁰.
- 2.1.15. Należy stosować rozwiązania organizacyjne i techniczne mające na celu minimalizację emisji wtórnej pyłu z miejsc prowadzenia prac budowlanych i montażowych oraz środków transportu przewożących materiały pyliste, w szczególności poprzez:
- a) zabezpieczenie materiałów sypkich, pylistych, stanowiących materiały do budowy przed ich rozwiewaniem (np. przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych pojazdów, zraszanie wodą),
 - b) zapobieganie zanieczyszczeniu drogi wyjazdowej z placu budowy (w szczególności poprzez czyszczenie kół pojazdów przed wyjazdem), a w przypadku jej zanieczyszczenia w związku z realizacją przedsięwzięcia, niezwłoczne jej wyczyszczenie,
 - c) zraszanie odsłoniętych fragmentów terenu powodujących widoczne pylenie,
 - d) kontrolę wysokości zrzutu materiałów pylących (zarówno na powierzchnię ziemi jak i na samochody), zalecana wysokość 0,5 m.

2.2 Na etapie eksploatacji/użytkowania:

- 2.2.1. Koszenie użytków zielonych (planowanych obszarów łąkowych w czasach zbiorników) mechaniczną kosiarką należy prowadzić od środka terenu ku brzegom w celu ograniczenia ryzyka śmiertelności fauny, która będzie zamieszkiwać te tereny.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji o której mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.), w szczególności w projekcie zagospodarowania działki lub terenu lub projekcie architektoniczno-budowlanym:

- 3.1. Zastawkę stabilizującą lub próg przy budowli wlotowej do zbiornika zaprojektować tak, by w dnie nie znajdowały się żadne uskoki, a tym samym zachowana została ciągłość morfologiczna cieku. Elementy te należy zaprojektować tak, by działały na zasadzie tłumienia bocznego (zawężenia przekroju koryta).
- 3.2. W czaszy zbiornika, jak również wzdłuż murów oporowych i wzdłuż koryta spływowego zaprojektować дренаże odsączające i stabilizujące zapobiegające zabagnianiu terenu, tworzeniu się zastoisk wód po opadach i nadpiętrzaniu wód gruntowych na przesłonach przeciwfiltracyjnych.

- II. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia:
- 1) oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
 - 2) postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.
- III. Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia stanowi załącznik nr 1 do decyzji.
- IV. Mapa z lokalizacją charakterystycznych elementów projektowanych zbiorników retencyjnych stanowi załącznik nr 2.

UZASADNIENIE

Prezydent Miasta Gliwice, działając poprzez Pełnomocnika wnioskiem z 10 marca 2020 r. zn. L.dz. 200/P/24/19/2020/JD zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia pn.: „Budowa zbiorników retencyjnych na potoku Ostropka przy ul. J. Słowackiego – II”.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie przeciwpowodziowych zbiorników retencyjnych na potoku Ostropka i wg tut. organu kwalifikuje się ono zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 67 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. Dz. U. z 2019, poz. 1839) do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.) - dalej ustawa oos, przed uzyskaniem decyzji wymienionych w art. 72 ust. 1 lub dokonaniem zgłoszeń, o których mowa w art. 72 ust. 1a wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Inwestycję zakwalifikowano do budowli przeciwpowodziowych realizowanych na podstawie ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (t.j.: Dz.U. z 2021 poz. 484 ze zm.) - dalej specustawa przeciwpowodziowa, zatem zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 i) ustawy oos organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przedmiotowej sprawie jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach dalej RDOŚ w Katowicach.

Zgodnie z art. 74 ust.1 ustawy oos, do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dołączono:

- kartę informacyjną przedsięwzięcia sporządzoną zgodnie z art. 62a ustawy oos w lutym 2020 r., przez Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o.,
- poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej, w postaci papierowej, obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz przewidywany obszar oddziaływania, wydaną przez Prezydenta Miasta Gliwice,

- mapę, w postaci papierowej oraz elektronicznej, w skali zapewniającej czytelność przedstawionych danych z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem oddziaływania wykonaną na podstawie kopii mapy ewidencyjnej przez Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o.

Z uwagi na to, że planowane przedsięwzięcie to budowla przeciwpowodziowa realizowana na podstawie specustawy przeciwpowodziowej nie było wymagane przedłożenie wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 74 ust. 3 a ustawy oos stronami postępowania są wnioskodawca oraz podmioty, którym przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdujących się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę. Jako obszar oddziaływania przyjęto zgodnie z art. 74 ust.3a pkt 1) przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu. Tut. organu stwierdził, że poza wskazanym wyżej obszarem oddziaływania nie znajdują się tereny o których mowa w art. 74 ust. 3a pkt 2) i 3) ustawy oos tj.:

- działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska,
- działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem.

Liczba stron w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 10, więc nie było wymagane dołączenie do wniosku wypisu z rejestru gruntów.

Przy piśmie z 20 kwietnia 2020 r. zn. 326/P/24/19/2020/JD Pełnomocnik Inwestora przedłożył nową, zweryfikowaną kartę informacyjną przedsięwzięcia. Z ww. pisma wynikało, że zasięg oddziaływania ustalony przy wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie uległ zmianie (zatem krąg stron postępowania nie zmienił się).

Zgodnie z art. 80 ust. 2 ustawy oos, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla inwestycji realizowanych na podstawie specustawy przeciwpowodziowej. Wobec powyższego wydanie niniejszej decyzji nie jest uzależnione od stwierdzenia zgodności lokalizacji planowanego przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zawiadomieniem zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.2 z 19 marca 2020 r. tut. organ poinformował strony o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Działając na podstawie art. 17 ust. 3 specustawy przeciwpowodziowej pismem z 18 marca 2020 r. zawiadomiono Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o złożeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia.

Z uwagi na to, że planowane przedsięwzięcie zalicza się do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, na podstawie art. 63 ustawy oos, należało stwierdzić, czy dla planowanego przedsięwzięcia zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Przed wydaniem postanowienia co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko tutejszy organ zasięgnął opinii:

- a) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gliwicach (zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy oos), który w opinii z 15 kwietnia 2020 r. zn. NS/ZNS-G-523-20(1)/20 stwierdził brak obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla analizowanego przedsięwzięcia, którą, po przeanalizowaniu karty informacyjnej złożonej 20 kwietnia 2020 r. podtrzymał pismem z 28 maja 2020 r. zn. NS/ZNS-G-523-20(2)/20,
- b) PGW WP Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach – dalej RZGW w Gliwicach (zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy oos), który postanowieniem z 24 kwietnia 2020 r. zn. GL.RZŚ.435.37m.2020.JCH stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla analizowanego przedsięwzięcia. Po przeanalizowaniu nowej karty informacyjnej przedsięwzięcia złożonej 20 kwietnia 2020 r., postanowieniem z 15 czerwca 2020 r. zn. GL.RZŚ.435.37m.2020.JCH.2 Dyrektor RZGW w Gliwicach podtrzymał swoje stanowisko o konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko dla planowanej inwestycji.

Tutejszy organ biorąc pod uwagę postanowienie RZGW w Gliwicach stwierdzające konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko z uwagi na potencjalny negatywny wpływ tego przedsięwzięcia na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, które jest wiążące dla organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach oraz uwarunkowania zawarte w art. 63 ust. 1 ustawy oos postanowieniem z 23 czerwca 2020 r. nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia i określił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko. Strony postępowania o wydanym postanowieniu i przysługującym zażaleniu zostały poinformowane zawiadomieniem zn. WOOS.420.10.2020.MK2.9 z 24 czerwca 2020 r.

Postanowieniem zn. WOOS.4220.10.2020.MK2.10 z 22 lipca 2020 r. RDOŚ w Katowicach na podstawie art. 63 ust. 5 ustawy oos zawiesił z urzędu postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Strony postępowania o wydanym postanowieniu zostały poinformowane zawiadomieniem zn. WOOS.420.10.2020.MK2.11 z 23 lipca 2020 r.

Pismem L.dz. 588/P/24/19/2020/JD z 18 sierpnia 2020 r. Pełnomocnik Inwestora przedłożył 4 egzemplarze raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji pn.: „Budowa zbiorników retencyjnych na potoku Ostropka przy ul. J. Słowackiego - II” – zwanego dalej raportem o oddziaływaniu na środowisko, wykonanego przez Biuro Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska „BIPROWODMEL” Sp. z o.o.

Postanowieniem zn. WOOS.4220.10.2020.MK2.12 z 24 sierpnia 2020 r. RDOŚ w Katowicach podjął zawieszony postępowanie. Strony postępowania o wydanym postanowieniu i przedłożonym raporcie o oddziaływaniu na środowisko zostały poinformowane zawiadomieniem zn. WOOS.420.10.2020.MK2.13 z 25 sierpnia 2020 r.

Pismem zn. WOOS.420.10.2020.MK2.14 z 25 sierpnia 2020 r. RDOŚ w Katowicach wezwał do wyjaśnienia kwestii formalnych związanych z przedłożonym raportem o oddziaływaniu na środowisko (oświadczenie, zakres przedsięwzięcia).

Wymagane informacje przedłożono przy piśmie L.dz. 628/P/24/19/2020/JD z 2 września 2020 r.

Z uwagi na to, że Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gliwicach wyraził wcześniej opinię, że nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko nie było wymagane uzyskanie opinii tego organu na etapie przeprowadzanej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy oos.

Pismem zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.15 z 9 września 2020 r. RDOŚ w Katowicach zwrócił się do Dyrektora RZGW w Gliwicach o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia, zgodnie z art. 77 ust.1 pkt 4 ustawy oos.

Pismem zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.16 z 24 września 2020 r. RDOŚ w Katowicach wystąpił do Pełnomocnika Inwestora o uzupełnienie raportu o oddziaływaniu na środowisko. Uzupełnienia/wyjaśnienia wymagało w szczególności wariantowanie, oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze i na jakość powietrza.

Uzupełnienie zostało przedłożone przy piśmie Pełnomocnika z L.dz. 764/P/24/19/2020/JD z 14 października 2020 r.

Dyrektor RZGW w Gliwicach pismem zn. GL.RZŚ.4360.31m.2020.KK1 z 7 października 2020 r. przedłużył termin załatwienia sprawy do 9 listopada 2020 r.

Pismem zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.17 z 19 października 2020 r. RDOŚ w Katowicach przekazał do ww. organu uzupełnienie z 14 października 2020 r.

Postanowieniem z 5 listopada 2020 r. zn. GL.RZŚ.4360.31m.2020.KK2 (wpływ 16 listopada 2020 r.) Dyrektor RZGW w Gliwicach uzgodnił warunki realizacji inwestycji.

Po przeanalizowaniu zapisów ww. postanowienia, z uwagi na to, że warunki nakładane w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach muszą być precyzyjne, konkretne i egzekwowalne, tak żeby inwestor został zobligowany do podjęcia konkretnych posunięć i miał jasno sprecyzowane warunki zachowania bezpieczeństwa prowadzonych działań (co potwierdzają orzeczenia sądów), RDOŚ w Katowicach pismem z 19 listopada 2020 r. zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.20 wystąpił do RZGW w Gliwicach o doprecyzowanie warunków realizacji inwestycji nałożonych w ww. postanowieniu z 5 listopada 2020 r. Odpowiadając na pismo RDOŚ w Katowicach z 19 listopada 2020 r. RZGW w Gliwicach wyjaśnił w piśmie z 7 grudnia 2020 r., że zaopiniował przedmiotową inwestycję i wywiązał się z ustawowych obowiązków nałożonych na niego jako organu właściwego w zakresie wydania ocen wodnoprawnych. W piśmie wskazano, że szczegółowe doprecyzowanie przedmiotowych warunków nastąpi na późniejszym etapie, przy wydawaniu pozwolenia wodnoprawnego i podtrzymał swoje warunki określone w postanowieniu z 5 listopada 2020 r.

Poniżej przytoczono warunki wynikające z postanowienia RZGW w Gliwicach z 5 listopada 2020 r. i określono w jakim zakresie zostały uwzględnione w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

- 1) wszelkie prace w obrębie planowanej inwestycji wykonać przy użyciu sprawnego technicznie sprzętu, eksploatowanego i konserwowanego w sposób prawidłowy, który zapewni zabezpieczenie środowiska wodno-gruntowego przed wyciekami paliw i płynów technicznych.

Warunek nie został przeniesiony do decyzji z uwagi na to, że z punktu widzenia prawa nie jest dopuszczalne korzystanie z innego sprzętu niż sprawny technicznie, nie ma zatem obowiązku wprowadzania warunku dotyczącego tej kwestii. Nie mniej jednak nałożono warunek wyposażenia terenu budowy w sorbenty do neutralizacji wycieków, które mogłyby się pojawić w przypadku awarii sprzętu (warunek w pkt 2.1.12),

- 2) nie dopuścić do zanieczyszczenia terenu substancjami niebezpiecznymi, mogącymi przeniknąć do wód powierzchniowych oraz do ziemi (wód podziemnych).

W decyzji doszczegółowiono ten warunek określając wytyczne dla lokalizacji miejsc postoju maszyn i sprzętu oraz magazynowania materiałów pędnych, substancji chemicznych i odpadów niebezpiecznych (warunek w pkt 2.1.12),

- 3) wszelkie sypkie materiały np. kruszywo, ziemię z wykopów gromadzić w wyznaczonych miejscach, w sposób uniemożliwiający ich wymywanie do cieku.

W decyzji doszczegółowiono ten warunek i wskazano, by między innymi tego typu materiały nie były gromadzone w odległości mniejszej niż 50 m od skarp ciekłu Ostropka (warunek w punkcie 2.1.5 niniejszej decyzji),

- 4) zaplecze budowy powinno być zaopatrzone w systematycznie opróżniane przenośne sanitariaty, natomiast powstałe w trakcie realizacji inwestycji ścieki i odpady powinny być na bieżąco usuwane z terenu budowy.

Obowiązek wyposażenia placu budowy w sanitariaty wynika z przepisów prawa (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. z 2003 nr 47 poz.401)). Zasada poprawnej eksploatacji tego typu urządzeń nie pozwala na ich przepełnienie ściekami więc nie nakładano dodatkowych obowiązków w tej kwestii,

- 5) odpady gromadzić selektywnie w miejscu utwardzonym, w sposób zabezpieczający przed niekontrolowanym uwalnianiem do środowiska gruntowo-wodnego.

Obowiązek selektywnego magazynowania odpadów wynika wprost z przepisów prawa więc nie ma potrzeby dodatkowego nakładania warunku w tym zakresie. Pozostałą część warunku doprecyzowano poprzez wskazanie, żeby wszystkie wytwarzane w trakcie realizacji odpady, za wyjątkiem odpadów drewna (17 02 01) oraz gleby i ziemi (17 05 04), magazynowane były w kontenerach (warunek 2.1.13). Magazynowanie wyłączonych z tego obowiązku odpadów luzem w wyznaczonym miejscu nie będzie stanowiło zagrożenia dla środowiska gruntowo wodnego, w szczególności, że zgodnie z warunkiem 2.1.5 musi być zachowana 50 m odległość miejsca magazynowania od Ostropki.

- 6) prace w cieklu lub w jego pobliżu należy prowadzić w sposób:

- a) eliminujący lub ograniczający do niezbędnego minimum ingerencję w elementy biologiczne, hydromorfologiczne i fizykochemiczne wód ciekłu,
- b) ograniczający nieuzasadnione zmętnienie wód płynących,
- c) ograniczający do niezbędnego minimum wprowadzanie w koryto ciekłu ciężkiego sprzętu,
- d) jeżeli to możliwe prace w korycie prowadzić w okresie niskich stanów wód, z zabezpieczeniem koryta ciekłu (np. siatką) przed osuwaniem się materiału ziemnego do koryta, powodującego w wodach płynących zwiększenie ilości zawiesiny oraz przed przedostawaniem się do wód materiałów budowlanych i odpadów,
- e) w celu zapewnienia swobodnego przepływu wód w korycie ciekłu oraz ograniczenia zaburzenia stosunków wodnych, należy zastosować rozwiązania czasowe umożliwiające swobodne wykonywanie prac w samym korycie bez narażenia wód ciekłu na niekontrolowane zanieczyszczenia oraz zachowanie swobodnego przepływu tych wód.

Wyżej wymienione warunki nałożone przez RZGW w Gliwicach są ogólne i mało precyzyjne. Częściowo zostały przez tut. organ doprecyzowane poprzez wprowadzenie:

- zakazu wprowadzania w koryto ciekłu ciężkiego sprzętu. Z uwagi na parametry ciekłu (szerokość 1,2 m) tut. organ uznał, że możliwe jest wykonywanie prac, do których potrzebny jest ciężki sprzęt z brzegu rzeki (warunek 2.1.7),
- nakazu zabezpieczenia brzegu i zbocza ciekłu (np. siatką) przed osuwaniem się ziemi do koryta np. poprzez zastosowanie siatki (warunek 2.1.8),
- nakazu stosowania rozwiązań umożliwiających zachowanie swobodnego przepływu wód rzeki w trakcie prowadzenia prac w korycie np. poprzez częściowe wygrozdzenie koryta w rzece, czy prowadzenie wód rurowciągiem (warunek 2.1.9).

Pozostałe warunki nałożone przez RZGW w Gliwicach dotyczą dobrych praktyk stosowanych w budownictwie tj.: ograniczania ingerencji w ciek, unikania nieuzasadnionego zmętnienia i zanieczyszczenia wód, prowadzenia prac przy niskim stanie wód (jeśli jest to możliwe), unikanie niekontrolowanego zanieczyszczenia wód. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że zakres ingerencji w rzekę Ostropkę jest opisany w charakterystyce decyzji i określony na mapie załączonej do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ponadto wskazane wyżej ogólne zasady ograniczania oddziaływania na środowisko wynikają wprost z przepisów prawa, bowiem zgodnie z art. 74 ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1219 ze zm.) w trakcie realizacji inwestycji należy zapewnić oszczędne korzystanie z terenu, a zgodnie z art. 75 tej ustawy uwzględnić ochronę środowiska w podejmowanych działaniach. W związku z powyższym oczywiste jest, że w trakcie realizacji inwestycji jest niedopuszczalne celowe zmętnienie i zanieczyszczenie wód, czy nieuzasadniona ingerencja w koryto cieku. W związku z powyższym nie nakładano dodatkowych uwarunkowań w tym zakresie,

- 7) wykonana budowla wlotowa oraz próg bądź zastawka na etapie eksploatacji nie powinny zaburzać ciągłości morfologicznej rzeki, ani utrudniać migracji organizmów wodnych. Warunek doprecyzowano wskazując, by w dnie nie znajdowały się żadne uskoki, a tym samym zachowana została ciągłość morfologiczna cieku (warunek 3.1 niniejszej decyzji).

Wnioskiem z 22 grudnia 2020 r. Pani ██████████ reprezentująca Stowarzyszenie „Miasto Ogród Gliwice” zwróciła się do RDOŚ w Katowicach o dopuszczenie, na podstawie art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 735) – dalej Kpa, do udziału na prawach strony w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla analizowanego przedsięwzięcia. Pismem zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.21 z 4 stycznia 2021 r. RDOŚ w Katowicach wezwał do przedstawienia dokumentów potwierdzających, że Pani ██████████ posiada umocowanie prawne do występowania w imieniu Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice”, a także do przedstawiania uwierzytelnionego Regulaminu/Statutu Stowarzyszenia. Wymagane dokumenty zostały przesłane przy piśmie z 14 stycznia 2021 r. RDOŚ w Katowicach biorąc pod uwagę cele statutowe Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” jak i interes społeczny uznał, że spełnione zostały przesłanki, o których mowa w art. 31 § 1 Kpa i postanowieniem z 25 stycznia 2021 r. zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.21 dopuścił Stowarzyszenie „Miasto Ogród Gliwice” do udziału na prawach strony w prowadzonym postępowaniu.

W toku postępowania wpłynął wniosek Pełnomocnika Inwestora zn. 156/P/24/19/2021/KŚ z 9 marca 2021 r. o zawieszenie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Zgodnie z art. 86 d ust. 1 pkt 1 ustawy oos, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia zawiesza postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jeżeli nie zagraża to interesowi społecznemu. Tut. organ nie znalazł podstawy, aby stwierdzić, że zawieszenie niniejszego postępowania mogłoby zagrazić interesowi społecznemu i postanowieniem zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.28 z 18 marca 2021 r. zawiesił postępowanie. Strony o wydanym postanowieniu zostały powiadomione zawiadomieniem RDOŚ w Katowicach zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.29 z 18 marca 2021 r.

Pismem zn. 251/P/24/19/2021/KŚ z 30 kwietnia 2021 r. Pełnomocnik Inwestora wystąpił o podjęcie zawieszono postępowania. Z uwagi na to, że postępowanie zostało zawieszono na wniosek Pełnomocnika w momencie gdy wystąpił on z wnioskiem o jego podjęcie ustąpiła

przyczyna, która była podstawą do zawieszenia postępowania i tut. organ postanowieniem zn. WOOS.420.10.2020.MK2.32 z 6 maja 2021 r. podjął zawieszone postępowanie. Strony o wydanym postanowieniu zostały powiadomione zawiadomieniem RDOŚ w Katowicach zn. WOOS.420.10.2020.MK2.23 z 7 maja 2021 r.

Inwestor rozpatrywał następujące warianty realizacji przedsięwzięcia:

- a) wariant wybrany do realizacji (w raporcie o oddziaływaniu na środowisko oznaczony jako wariant II) zgodnie, z którym istniejące łąki znajdujące się w sąsiedztwie ul. Juliusza Słowackiego w Gliwicach wykorzystane zostaną jako zbiorniki retencyjne (poldery). W czaszy zbiorników, wykonana zostanie częściowa profilacja i deniwelacja istniejącego poziomu terenów mająca na celu ukształtowanie spadku terenu w kierunku projektowanego koryta spływowego. Zakres planowanych deniwelacji w obrębie zbiorników wynosić będzie od około 10 cm do około 130 cm. W celu zachowania istniejącego charakteru terenu przeznaczonego pod planowaną inwestycję część drzew rosnących w ich obrębie zostanie zachowana na wyniesieniach w formie niewielkich „wysp” bez deniwelacji terenu.

W celu przystosowania tego terenu do retencjonowania wody wykonane zostaną mury oporowe oraz groble/obwałowania ziemne o niedużej wysokości (od 10 do ok. 190 cm), pomiędzy polderami, a korytem rzeki oraz w dolnych częściach poszczególnych zbiorników. Groble/obwałowania będą miały rdzeń przeciwfiltracyjny w postaci ścianki szczelnej, przesłony z zawiesziny samotwardniejącej lub będą mieć doszczelnienie powierzchniowe w postaci bentomaty kotwionej w gruncie. Groble ziemne będą mieć szerokość w koronie na poziomie ok. 2,0 m i nachylenia skarp około 1:2.

Połączenie hydrauliczne zbiorników będą zapewniać budowle przelewowe z przelewami dolnymi i powierzchniowymi (górnymi) oraz przewody lub kanały przepustowe prowadzone pod ul. Damrota oraz ul. Sobieskiego. Budowle przelewowe pomiędzy zbiornikami wykonane zostaną jako żelbetowe, monolityczne z przelewami dennymi (z możliwością regulacji) oraz powierzchniowymi (górnymi). Wewnątrz zbiorników wykonane zostanie koryto spływowe o łagodnym nachyleniu skarp i małej głębokości (około 0,5-0,9 m) wraz z umocnieniami terenu wzdłuż niego. Przewiduje się wykorzystanie do umocnień płyt żelbetowych, płyt ażurowych, narzutów kamiennych lub nawierzchni bitumicznych i bitumicznożywiczych - będzie ono związane z formą zagospodarowania rekreacyjnego terenu zbiorników. Umocnienia zostaną wykonane także przy budowlach wlotowych i wylotowych łączących zbiorniki oraz wzdłuż skarp istniejących i projektowanych. Przewiduje się wykonanie umocnień w postaci narzutów kamiennych, bruku kamiennego, płyt ażurowych oraz geosyntetyków lub płyt żelbetowych (opcjonalnie w kilku wskazanych technologiach łącznie).

W celu zachowania użytkowych i rekreacyjnych walorów terenu zbiorników, w czaszach zbiorników przewiduje się wykonanie systematycznych drenaży odsączających, które będą zapobiegać zabagnianiu terenu oraz tworzeniu się zastoisk wód po opadach. Drenaże wykonane zostaną również wzdłuż murów oddzielających i wzdłuż koryta spływowego. Zadaniem tych drenaży będzie zapobieganie nadpiętrzaniu wód gruntowych na przesłonach przeciwfiltracyjnych. Na terenie zbiorników przewiduje się wykonanie obiektów małej architektury (ławki, stałe leżaki) oraz obiektów rekreacyjnych (np. plac zabaw, plac do gry w piłkę, podesty rekreacyjne, spacerowe ciągi komunikacyjne, ścianka wspinaczkowa itp.).

Przewidywane maksymalne poziomy wód (przy przepływie kontrolnym) na zbiornikach kształtować się będą następująco:

- zbiornik górny 224,80 - 224,85 m npm,
- zbiornik środkowy 223,25 - 223,30 m npm,

– zbiornik dolny 222,00 - 222,05 m npm.

Woda na zbiorniki będzie wprowadzana za pomocą projektowanej budowli wlotowej zlokalizowanej na lewym brzegu Ostropki powyżej górnego zbiornika. W związku z samoczynną pracą zbiornika, przewiduje się wykonanie budowli wlotowej ze stałym przelewem o długiej krawędzi. Szacowana długość krawędzi przelewu wynosić będzie około 13 – 16 m. W celu ustabilizowania lustra wody na całej długości przelewu, w rzece wykonany zostanie próg żelbetowy lub zastawka, podpiętrzająca w niedużym stopniu przepływy powodziowe. Zabieg ten ma na celu wyrównanie poziomów wód wezbraniowych na długości przelewu wlotowego na zbiorniki. Na wysokości planowanej budowli wlotowej, w korycie rzeki znajduje się istniejący próg. Zostanie on zlikwidowany lub przebudowany w ramach robót, a jego funkcję przejmie wspomniana wyżej zastawka, lub próg stabilizujący poziomy wód wezbraniowych. W rejonie przelewu powierzchniowego oraz progu/zastawki wykonane zostaną umocnienia w postaci materacy gabionowych, płyt żelbetowych oraz narzutów kamiennych. Wody z przelewu przeprowadzane będą przewodami pod istniejącą aleją do części osadnikowej. Żelbetowa komora osadnikowa będzie zlokalizowana przed wprowadzaniem wód do górnego zbiornika. Jej zadaniem będzie zatrzymanie zanieczyszczeń niesionych przez wody powodziowe trafiające do przelewu z koryta rzeki. Wody z komory osadnikowej będą przelewały się przelewem o długiej krawędzi do koryta zbiorczego i dalej do koryta spływowego w skrajnej, górnej części najwyższego zbiornika.

Wody z dolnego zbiornika (polderu nr 3) będą odprowadzane do koryta rzeki poniżej niego poprzez budowlę wylotową i rurociągi spustowe. Konstrukcja wylotu do koryta rzeki na jej lewym brzegu wykonana zostanie w formie ścian monolitycznych lub w formie oczepów na stalowych ściankach szczelnych połączonych z płytą denną wylotu. Koryto rzeki przy wylocie ze zbiorników będzie umocnione na długości około 12-15 m narzutem kamiennym, płytami żelbetowymi lub materacami gabionowymi (opcjonalnie w kilku wskazanych technologiach łącznie).

W warunkach wystąpienia przepływu kontrolnego, zbiornik będzie zdolny przejąć wody w ilości około 25 000 m³.

W ramach planowanego przedsięwzięcia konieczna jest przebudowa kolektorów kanalizacji deszczowej przechodzących przez teren łąk, kolektora kanalizacji sanitarnej w ciągu ulicy Damrota (co związane jest z koniecznością wykonania połączenia pomiędzy polderem nr 1 i polderem nr 2) oraz kolektora kanalizacji sanitarnej przebiegającego przez teren polderu nr 1. Częściowo zabezpieczony, a w części przełożony będzie wodociąg wzdłuż ulicy Słowackiego, na wysokości części polderu nr 3.

W zakresie istniejącej alei pieszej wzdłuż koryta Ostropki wymieniona zostanie istniejąca nawierzchnia na nową, asfaltową, z dogęszczeniem i uzupełnieniem istniejącej podbudowy bez wykonywania dokopów liniowych wzdłuż szpaleru drzew.

Wykonane będzie oświetlenie wzdłuż istniejącego ciągu pieszo-rowerowego przy korycie Ostropki. Dla zachowania możliwie małej ingerencji w istniejący drzewostan, przewód zasilający będzie poprowadzony wzdłuż planowanego muru oddzielającego (lub grobli) i będzie punktowo doprowadzany do poszczególnych lamp.

Na mapie stanowiącej załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedstawiono lokalizacje głównych elementów przedsięwzięcia.

- b) racjonalny wariant alternatywny nr 1 (w raporcie oddziaływaniu na środowisko oznaczony jako wariant I), który również zakłada, że istniejące łąki znajdujące się

w sąsiedztwie ul. Juliusza Słowackiego w Gliwicach wykorzystane zostaną jako zbiorniki retencyjne tylko inny będzie sposób ich realizacji – zgodnie z tym wariantem jako odgradzenia stosowane będą tylko mury oporowe nie przewiduje się w tym wariantcie obwałowań/ogroblowań ziemnych.

W celu możliwości retencjonowania wody w zbiornikach/polderach wykonane miałyby być mury oporowe o niedużej wysokości (od 10 do ok. 190 cm) pomiędzy polderami, a korytem rzeki oraz w dolnych częściach poszczególnych zbiorników. Mury byłyby wykonane w formie oczepu na stalowej ścianie szczelnej lub w formie monolitycznej.

Tak jak w przypadku wariantu wybranego do realizacji:

- połączenie hydrauliczne zbiorników zapewniałyby budowle przelewowe z przelewami dolnymi oraz powierzchniowymi (górnymi) oraz rurociągi przepustowe prowadzone pod ulicą Damrota oraz ul. Sobieskiego,
- wewnątrz polderów znajdowałoby się koryto spływowego wraz z umocnieniami terenu wzdłuż niego. Poza rejonem koryta spływowego, umocnienia wykonane byłyby także przy budowłach wlotowych i wylotowych łączących zbiorniki, oraz wzdłuż skarp istniejących i projektowanych,
- w czasach zbiorników, wzdłuż murów oddzielających i wzdłuż koryta spływowego wykonane byłyby drenaże odsączające, które będą zapobiegać zabagnianiu terenu oraz tworzeniu się zastoisk wód po opadach,
- na terenie polderów przewiduje się wykonanie obiektów małej architektury (ławki, stałe leżaki) oraz obiektów rekreacyjnych (plac zabaw, boisko itp.),
- woda na zbiorniki będzie wprowadzana za pomocą projektowanej budowli wlotowej zlokalizowanej na lewym brzegu Ostropki powyżej górnego zbiornika i wprowadzane do zbiornika górnego poprzez komorę osadnikową. Elementy te skonstruowane byłyby tak jak w przypadku wariantu wybranego do realizacji,
- wody z dolnego zbiornika (polderu nr 3) będą odprowadzane do koryta rzeki poniżej niego poprzez budowlę wylotową i rurociągi spustowe,
- zbiorniki byłyby zagospodarowane na funkcję rekreacyjną,
- istniałaby konieczność przebudowy infrastruktury technicznej.

Prognozowane maksymalne poziomy wód (przy przepływie kontrolnym) na zbiornikach kształtować się będą na tym samym poziomie jak przy wariantcie wybranym do realizacji.

- c) racjonalny wariant alternatywny nr 2 (w raporcie o oddziaływaniu na środowisko oznaczony jako wariant III), który również zakłada, że istniejące łąki znajdujące się w sąsiedztwie ul. Juliusza Słowackiego w Gliwicach wykorzystane zostaną jako zbiorniki retencyjne tylko inny będzie sposób ich funkcjonowania. Wariant ten zakłada wykonanie trzech jazów piętrzących w korycie Ostropki, które będą w okresach wezbrań piętrzyć wody powodując przelewanie się ich przez istniejącą aleję lipową (istniejący ciąg pieszo-rowerowy). Przewiduje się wykonanie jazów o świetle 2x2,5 m lub 2x3,0 m. W celu możliwości retencjonowania wód niezbędne byłoby wykonanie przegrodzeń w postaci zamknięć szandorowych na istniejącej alei i ciągu pieszo – rowerowym lub wykonanie stałego przegrodzenia alei z budową przejazdu/połączenia ciągu przed i za przegrodzeniem.

Ponadto konieczne byłoby wykonanie zabezpieczenia w postaci muru na prawym brzegu rzeki oraz murów ograniczających w dolnych częściach poszczególnych polderów. W wariantcie tym nie przewidywano wykonania budowli ujęciowej na zbiorniki. Piętrzone wody za pomocą jazów przelewałyby się samoczynnie przez istniejącą aleję. Każdy ze zbiorników miałby budowlę upustową zlokalizowaną w części dolnej. Wody z budowli upustowej byłyby odprowadzane do koryta rzeki (zwrotnie) lub do zbiornika

niższego (dotyczy zbiornika środkowego i górnego). Koryto rzeki w rejonie jazów oraz w rejonie wylotów z budowli upustowych byłoby umocnione za pomocą płyt żelbetowych, materacy gabionowych oraz narzutu kamiennego. W warunkach normalnych przepływów jazy nie piętrzyłyby wód rzeki Ostropki, ani nie miały progów utrudniających migrację ryb i innych organizmów wodnych. Czasze zbiorników w wariantcie tym podlegałyby podobnemu zakresowi deniwelacji jak w wariantcie wybranym do realizacji. Dodatkowo, w celu ułatwienia osuszania zbiorników po ich opróżnieniu, w czaszy wykonane byłyby układy drenaży odwadniających.

Istniejąca infrastruktura techniczna na prawym brzegu rzeki musiałaby być przebudowana, a wyloty kanalizacyjne zabezpieczone przed cofaniem się wód w czasie wezbrań poprzez montaż klap zwrotnych oraz komór z zasuwami.

W wariantcie tym zakres przebudowy infrastruktury technicznej byłby dużo większy. Na prawym brzegu rzeki znajdują się wyloty kanalizacji deszczowej od strony ulicy Wójtowa Wieś. Ponadto przez koryto rzeki, zwłaszcza w rejonach kładek przeprowadzane są media w rurociągach osłonowych. Wszystkie wyloty kanalizacji deszczowych musiałby zostać przebudowane i zabezpieczone dwustopniowo. Na wylotach zostałyby zamontowane klapy zwrotne, a za murem odgradzającym studnie z zasuwami odcinającymi możliwość cofania się wód i wybijania na odcinkach sieci przebiegających po „odpowietrznej” stronie muru.

Również w tym wariantcie przewidywano zagospodarowanie zbiorników retencyjnych do celów rekreacyjnych.

Analiza porównawcza ww. wariantów wykazała, że warianty I i II będą charakteryzować się taką samą zajętością terenu i wymagać wycinki ok. 56 drzew, przy czym w większości zachowane będą stare drzewa (lipy) rosnące wzdłuż alei pieszo – rowerowej. W wariantcie I, na skutek zastosowania tylko murów oporowych pojemność retencyjna zbiorników będzie nieco wyższa niż w wariantcie II i wyniesie 25 500 m³. Z uwagi na to, że wariant I nie przewiduje wykonania ziemnych korpusów grobli/obwałowań (pełniących funkcje murów oporowych) ograniczona będzie możliwość adaptacji zbiorników do funkcji rekreacyjnej i biologicznej. Wykorzystanie jako obwałowań zbiornika ziemnych grobli w połączeniu z betonowymi murami oporowymi planowane w wariantcie wybranym do realizacji (II) będzie korzystniejsze pod względem krajobrazowym niż zastosowanie tylko betonowych murów oporowych.

Wariant III wiąże się z uzyskaniem najwyższej pojemności zbiorników (41 000 m³) przy czym jest to wariant najbardziej inwazyjny środowiskowo, wiąże się z wycinką ok. 80 drzew, w szczególności usunięta zostanie cała aleja lip wzdłuż alei pieszo – rowerowej. Realizacja tego wariantu wymaga większej zajętości terenu, w szczególności budowy muru na prawym brzegu rzeki oraz z większym zakresem przebudowy infrastruktury technicznej. Realizacja tego wariantu wiąże się z większą ingerencją w koryto potoku Ostropki z uwagi na budowę trzech jazów piętrzących oraz budowli upustowych i umocnienie koryta rzeki w rejonie ich realizacji – w wariantcie I i II ingerencja w koryto rzeki wiąże się tylko z budową budowli wlotowej z zastawką lub progiem (bez uskoków w dnie koryta rzeki) i wylotowej oraz umocnieniem koryta w rejonie tych elementów. Wariant III spowoduje ograniczenie w funkcjonowaniu alei pieszo – rowerowej z uwagi na konieczność wykonania przegrodzeń w postaci zamknięć szandorowych na alei lub wykonanie stałego przegrodzenia alei z budową przejazdu/połączenia ciągu przed i za przegrodzeniem.

Po przeanalizowaniu zakresu oddziaływania analizowanych wariantów uznano, że wariant wybrany do realizacji (wariant II) jest jednocześnie racjonalnym wariantem najkorzystniejszym dla środowiska.

Celem wariantowania jest wybór takiego rozwiązania inwestycyjnego, które będzie dopuszczalne pod względem środowiskowym i pozwoli w sposób racjonalny zrealizować zamierzenie.

W związku z tym, uznano, że brak jest podstaw do podważenia zasadności wyboru wariantu II jako preferowanego, a co za tym idzie do wskazania innego wariantu, niż proponowany przez Inwestora.

W związku z tym w decyzji określono środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia, realizowanego w wariantcie oznaczonym numerem II.

Planowana inwestycja zgodnie z planem zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1938) znajduje się na liście strategicznych inwestycji technicznych planowanych do realizacji w latach 2016–2021, to jest o najwyższym priorytecie – przeanalizowanych i wpływających na ograniczenie ryzyka powodziowego w obszarze dorzecza Odry, w granicach regionu wodnego Górnej Odry. Mieści się w zakresie inwestycji pn.: „Poprawa stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w górnym dorzeczu Wisły i Odry”.

Ostropka jest lewym dopływem Kłodnicy. Dolny odcinek rzeki Ostropki jest zabudowany, skanalizowany i podczas występowania intensywnych opadów deszczu, wody z górnej i środkowej części zlewni Ostropki oraz ze zlewni potoku Wójtowianka wypełniają przekrój kanału i utrudniają spływ wód z kolektorów kanalizacji deszczowych posiadających wyloty do cieków na tym odcinku. Skutkuje to występowaniem rozlewisk i podtopień, które zagrażają między innymi szpitalowi wielospecjalistycznemu. Wykonanie przedmiotowej inwestycji, wraz z wykonaniem zbiornika na potoku Wójtowianka (wg odrębnego postępowania) pozwoli na istotne odciążenie dolnego odcinka rzeki.

Wykonanie przedsięwzięcia w wariantcie wybranym do realizacji obejmuje:

- prace przygotowawcze, usunięcie drzew i krzewów, segregację materiału drzewnego, wywóz drągownicy, karpiny i gałęzi, karczowanie i oczyszczenie terenu po wycince, zabezpieczenie przed uszkodzeniem drzew, które nie będą przeznaczone do wycinki,
- usunięcie wierzchniej warstwy gruntu,
- roboty ziemne i umocnieniowe takie jak wykopy, niwelacja i dogęszczanie terenu, wykonanie nasypów korpusu grobli, wałów i nasypów drogowych oraz przejazdów,
- wykonanie: budowli wlotowej, zastawki/progu przy budowlu wlotowej, budowli przelewowych pomiędzy zbiornikami, budowli wylotowej, murów odgradzających i oporowych,
- umocnienie koryta Ostropki przy budowlu wlotowej do zbiorników i wylotowej, umocnienie koryta spływowego w obrębie zbiorników, umocnienie terenu powyżej i poniżej budowli przelewowych pomiędzy zbiornikami, umocnienia stóp skarp zbiorników,
- przebudowę sieci uzbrojenia terenu i wykonanie oświetlenia,
- wymianę nawierzchni istniejącego ciągu pieszo - rowerowego,
- adaptację czaszy zbiorników do funkcji rekreacyjnych (w tym budowa obiektów małej architektury),
- prace wykończeniowe, roboty porządkowe oraz związane z wykonaniem nasadzeń drzew i krzewów w obrębie zbiornika,
- wykonanie dojazdów do zbiorników.

Zasada działania suchych zbiorników przeciwpowodziowych polega na przechwyceniu w czaszy zbiornika znaczących objętości fali powodziowej oraz umożliwieniu ciągłego odpływu wody w ilości nieprzekraczającej określonego przepływu bezpiecznego. Zapora

suchego zbiornika zaprojektowana jest w taki sposób, że nie pozwala na piętrzenie wody przy przeciętnych poziomach przepływu w rzece i przy niewielkich wezbraniach. Obszar zbiornika pozostaje suchy przez znaczną część okresu eksploatacji, natomiast podczas wysokich wezbrań, samoczynnie lub poprzez świadome sterowanie, następuje w nim spiętrzenie wody pozwalające złagodzić falę powodziową.

Celem przedsięwzięcia jest poprawa ochrony przeciwpowodziowej w zlewni rzeki Kłodnicy.

Inwestycja realizowana będzie na terenie, który pełni funkcję rekreacyjną/parkową dla lokalnych mieszkańców. Z raportu o oddziaływaniu na środowisko wynika, że powierzchnia łączna czaszy zbiorników wraz z obiektami towarzyszącymi i budowlami wlotową i wylotową wynosić będzie około 3,58 ha. Łączna powierzchnia terenu zajęta pod inwestycję wynosić będzie około 4,6 ha (łącznie z wymianą nawierzchni ciągu pieszo-rowerowego i obiektami towarzyszącymi).

Jak wynika z raportu o oddziaływaniu na środowisko, roślinność terenu przedsięwzięcia ma charakter synantropijny i stanowi teren zieleni niskiej, wykaszanej i wykorzystywanej rekreacyjnie (boisko sportowe, plac zabaw, ścieżki spacerowe). Wyjątkiem jest cenna aleja składająca się z lip szerokolistnych przy Ostropce. Poza tym brak jest tu wartościowych siedlisk. Skarpy cieków są utrzymane i wykaszane, co powoduje, że nie ma tutaj roślinności brzegowej czy szuwarowej. W miejscach, gdzie nie ma wyraźnych umocnień koryta cieków, występują płyty mozgi trzcinowatej. Na potrzeby raportu został wykonany operat dendrologiczny, który zawiera pełną, szczegółową inwentaryzację dendroflory oraz wskazuje drzewa i krzewy, które w ramach inwestycji muszą zostać wycięte (kolidujące z przedsięwzięciem). Lustracja terenowa nie wykazała obecności drzew dziuplastych z istniejącym pruchnicowiskiem, co pozwala wykluczyć obecność cennych gatunków owadów (jak pachnica dębowa). Zieleń przewidziana do wycinki obejmuje 56 drzew oraz 205 m² krzewów.

Najcenniejszym, elementem zieleni wysokiej jest aleja lip szerokolistnych, między którymi przebiega ciąg pieszy, sąsiadująca od południa z lewą skarpą przy korycie Ostropki, a od północy ma przylegać (w bezpiecznej dla systemów korzeniowych - ok. 4-6 metrów od zbiorników), do czaszy projektowanych zbiorników. Aleja lip ciągnie się wzdłuż granic wszystkich trzech zbiorników i będzie zachowana z wyjątkiem pojedynczych drzew do wycinki, w rejonie planowanych: budowli wlotowej i wylotowej zbiorników.

W obszarze realizacji inwestycji nie stwierdzono obecności stanowisk gatunków inwazyjnych.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że obszar przewidziany pod przedmiotową inwestycję nie jest atrakcyjny dla fauny. Brak tu jest dogodnych warunków do rozwoju roślin kwitnących, łąkowych. Występujące gatunki zwierząt należą do pospolitych, szeroko spotykanych, o szerokim spektrum tolerancji ekologicznej. W obszarze inwestycji stwierdzono jednak dwóch przedstawicieli bezkręgowców chronionych (ochrona częściowa) – trzmieła kamiennika i trzmieła ziemnego. Trzmiele pojawiały się sporadycznie w rejonie projektowanej czaszy zbiorników, w miejscu występowania roślin kwitnących. Miejsce realizacji inwestycji nie stanowi miejsca stałego występowania płazów, ani też miejsca ich rozrodu - nie ma zastoisk wodnych i podmokłości stanowiących dogodne miejsca dla ich rozrodu. W terenie nie stwierdzono kijanek, czy form młodocianych płazów. Nie stwierdzono również obecności gadów.

W Ostropce nie prowadzono badań ichtiologicznych. Ciek nie jest też zarybiony, a w czasie wizji terenowych nie zaobserwowano w nim ryb. Na analizowanym odcinku dna potoku zostało w przeszłości przekształcone i obudowane tak, że obecnie nie ma naturalnych przegłębień, przepływeń czy innych elementów naturalnego dna, roślinności wodnej,

mogących stanowić atrakcyjne miejsce kryjówek czy rozrodu ryb. Na cieku występują liczne progi. Inwentaryzacja ichtiofauny pochodząca z JCWP dopełniającej Ostropkę czyli Kłodnicę od Promnej do Kozłówek, a szczególnie odcinek Kłodnica od Bytomki do Ostropki (I) wskazuje na bardzo ubogi skład gatunkowy rybostanu tej JCWP (kiełb, płoć, ciernik).

Stan przekształcenia potoku, jego prosty bieg, obudowa techniczna, brak siedlisk nadwodnych powoduje, że fauna ptaków wodnych, czy wodno-błotnych jest w tym rejonie znikoma. Poza kilkoma okazami kaczek krzyżówek nie stwierdzono tutaj innych gatunków związanych z wodami. Inne stwierdzone w otoczeniu cieku ptaki są co prawda chronionymi, ale szeroko rozpowszechnionymi gatunkami. Ze względu na fakt, że część drzew i krzewów stanowiła miejsce lęgowe ptaków w raporcie wskazano na konieczność wycinki zieleni poza ich okresem lęgowym, jak również na prowadzenie prac budowlanych pod nadzorem ornitologicznym.

Teren realizacji inwestycji nie jest też atrakcyjny dla ssaków. Jest to teren miasta, głównie obejmujący obszary otwarte, urządzone, codziennie penetrowane przez mieszkańców. Ciek na odcinku objętym pracami nie jest atrakcyjny dla bobra, czy wydry. W ramach inwentaryzacji przyrodniczej penetrowano budowle mostowe oraz szczeliny pod kątem występowania nietoperzy. Nie stwierdzono jednak zimowisk i kryjówek chiropterofauny.

Na podstawie baz danych będących w posiadaniu RDOŚ w Katowicach ustalono, że przedmiotowe przedsięwzięcie planowane jest do realizacji poza granicami wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098) – zwana dalej ustawą o ochronie przyrody, w tym poza granicami obszarów Natura 2000.

Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 są Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 zlokalizowane ok. 15,5 km od granicy terenu inwestycji. Dla ww. obszaru Natura 2000 plan zadań ochronnych ustanowiono w Zarządzeniu RDOŚ w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003, które zostało zmienione Zarządzeniem RDOŚ w Katowicach z dnia 18 maja 2015 r. o zmianie zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003.

Przedmiotem ochrony ww. obszaru Natura 2000 są:

- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion). Dla siedliska tego zagrożeniem są: obce gatunki inwazyjne, niewłaściwe praktyki leśne, przerzedzenie warstwy drzew, wydeptywanie, nadmierne użytkowanie, oddziaływanie terenów zurbanizowanych i terenów zamieszkałych znajdujących się i planowanych w sąsiedztwie siedliska. Celem działań ochronnych jest utrzymanie siedliska w obszarze w stanie niepogorszonym,
- 1324 Nocek duży (*Myotis myotis*). Dla gatunku tego zagrożeniem są niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak, erozja, działalność sportowa i rekreacyjna, ruch motocyklowy w rejonie wlotu do sztolni, speleologia, realizacja zabudowy rozproszonej w rejonie wlotów do sztolni i rezerwatu Segiet, wytyczanie szlaków i ścieżek rowerowych i pieszych, nielegalne składowanie w rejonie kamieniołomu Bobrowniki różnego typu odpadów, zatopienie. Celem działań ochronnych jest utrzymanie populacji gatunku w obszarze w stanie niepogorszonym.

Ze względu na odległość planowanej inwestycji od ww. obszaru Natura 2000, skalę jej oddziaływania oraz brak powiązań hydrologicznych, ani realizacja, ani eksploatacja nie będzie źródłem zagrożeń dla przedmiotów ochrony, nie wpłynie na możliwość osiągnięcia

celów działań ochronnych, ani nie wpłynie na realizację zaplanowanych działań ochronnych. W związku z powyższym można wykluczyć możliwość negatywnego wpływu na te siedliska i gatunki objęte ochroną w ramach sieci obszarów Natura 2000.

Faza realizacji inwestycji jest związana z wykonywaniem prac ziemnych i budowlanych i wymagać będzie korzystania z ciężkiego sprzętu budowlanego, co spowoduje naruszenie mechaniczne powierzchni ziemi i gleby. Dodatkowo negatywne oddziaływanie na środowisko może być związane z funkcjonowaniem zaplecza budowy (skład materiałów budowlanych, odpadów i maszyn) i budową tymczasowych dróg dojazdowych.

W celu zminimalizowania zjawiska ewentualnej śmiertelności zwierząt i strat lęgowych na tym etapie w decyzji nakazano wycinkę drzew poza okresem lęgowym ptaków oraz wykonywanie robót ziemnych w sposób umożliwiający migrację zwierząt i niepowodujący powstawanie pułapek, z których ucieczka zwierząt byłaby niemożliwa lub też ich zabezpieczanie siatką (o oczkach nie większych niż 0,5 cm i wysokości co najmniej 50 cm z przewieszką o długości 10 cm skierowaną na zewnątrz, wkopanej w ziemię na głębokość co najmniej 10 cm). W przypadku braku możliwości ucieczki zwierząt ze stref zagrożenia powinny być one odłowione i wyniesione poza teren realizacji inwestycji do siedlisk zapewniających ich przetrwanie, pod nadzorem przyrodniczym. Warunki określone w pkt. 2.1.1 – 2.1.6 mają na celu ochronę, zmniejszenie możliwości urazów lub śmiertelności zwierząt, a także zniszczenia, czy uszkodzenia drzew na tym etapie.

W uzupełnieniu do raportu o oddziaływaniu na środowisko wyjaśniono, że budowla wlotowa i wylotowa, rozbiórka progu i budowa nowego progu lub zastawki nie wpłyną na zaburzenie ciągłości morfologicznej ciek i migracji organizmów wodnych. Próg lub zastawka mają działać na zasadzie tłumienia bocznego (zawężenia przekroju koryta), natomiast dno pozostanie w ciągłości z dnem istniejącym (bez projektowanych uskoków). Nie przewidziano, aby po wybudowaniu inwestycji zwiększyła się intensywność zjawiska erozji w stosunku do stanu obecnego. Skarpy i dno rzeki przy budowlach wlotowej, wylotowej oraz progu lub zastawce zostaną umocnione, co będzie zapobiegać zjawiskom erozyjnym w bezpośrednim sąsiedztwie budowli. Umocnienie rzeki zaplanowano z płyt żelbetowych, materacy gabionowych lub narzutu kamiennego. Z punktu widzenia ochrony środowiska wodnego najlepiej gdyby umocnienie rzeki było wyglądem zbliżone do naturalnego np. w postaci narzutu kamiennego. W analizowanym przypadku, z uwagi na charakter przedsięwzięcia, charakterystykę rzeki i zakres ingerencji w rzekę uznano, że zastosowanie płyt żelbetowych, czy materacy gabionowych nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko wodne. Jednakże mając na uwadze konieczność ochrony wód w decyzji wprowadzono warunki by w trakcie realizacji: wyeliminować wprowadzanie do koryta rzeki ciężkiego sprzętu (z uwagi na uwarunkowania możliwe jest prowadzenie prac z użyciem sprzętu z brzegu), zabezpieczyć brzeg i zbocze ciek przed osuwaniem się ziemi do koryta, zastosować rozwiązania umożliwiające swobodny przepływ wody w rzece oraz (warunki 2.1.7 – 2.1.9). Ponadto wskazano, by zastawkę stabilizującą lub próg przy budowli wlotowej do zbiornika zaprojektować tak, by w dnie nie znajdowały się żadne uskoki, a tym samym zachowana została ciągłość morfologiczna ciek (warunek 3.1).

Z przedstawionych dokumentów wynika, że w ramach zagospodarowania przyszłych zbiorników retencyjnych przewiduje się obsiew zróżnicowaną roślinnością rodzimą, stworzenie mozaiki zróżnicowanych siedlisk łąkowych (łąki świeże, wilgotne, szuwały, murawy), nasadzenia krzewiaste stanowiące remizy dla awifauny, hotele dla owadów, budki dla nietoperzy, a także koszenie użytków zielonych mechaniczną kosiarką od środka łąki ku brzegom, a nie odwrotnie, co zmniejszy ewentualną śmiertelność zwierząt. Z uwagi na to, że

są to istotne działania mające na celu odtworzenie naturalnego siedliska i ograniczenie śmiertelności fauny nałożono warunki 2.1.10 i 2.2.1.

Z korzyścią dla środowiska jest gdy w trakcie realizacji przedsięwzięcia zapewniony będzie nadzór przyrodniczy, który będzie kontrolował teren inwestycji pod kątem występowania chronionych siedlisk i stanowisk flory i fauny i będzie decydował o możliwości prowadzenia robót, np. czy w przypadku stwierdzenia migracji płazów lepiej jest wstrzymać lub ograniczyć roboty, czy też zastosować wygradzenia lub obie te metody. Dlatego w niniejszej decyzji wskazano obowiązek zapewnienia nadzoru przyrodniczego w trakcie realizacji planowanej inwestycji i jaki powinien być jego zakres obowiązków i nałożono warunek 2.1.11.

Na terenie, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie nie zinwentaryzowano gatunków inwazyjnych, nie mniej jednak w celu eliminowania tego typu roślin konieczne jest podejmowanie działań mających na celu ograniczanie ich rozprzestrzeniania się takie jak:

- a) oznakować w terenie skupiska obcych inwazyjnych gatunków roślin naczyniowych, w tym np.: nawłoci kanadyjskiej (*Solidago canadensis*), niecierpka drobnokwiatowego (*Impatiens parviflora*), rdestowca ostrokończystego (*Reynoutria japonica*),
- b) odtworzyć oznakowania terenowych skupisk roślin inwazyjnych po każdym koszeniu i wykopaniu organów podziemnych,
- c) nie składować mas ziemnych powstałych w trakcie prowadzenia prac w odległości mniejszej niż 10 m od cieków wodnych,
- d) nie należy przemieszczać mas ziemnych z terenów oznakowanych jako skupiska roślin inwazyjnych za wyjątkiem przemieszczania w celu utylizacji. Ziemię, w której znajdują się nasiona i kłącza z tego rodzaju należy zutylizować,
- e) podjąć działania polegające na eliminacji tych gatunków poprzez pełne i trwałe usunięcie populacji inwazyjnego gatunku obcego,
- f) po zakończeniu robót należy zrehabilitować teren, w sposób umożliwiający odtworzenie poprzez sukcesję siedliska przyrodniczego o charakterze naturalnym. Teren realizacji inwestycji należy obsadzić roślinami gatunków charakterystycznych dla naturalnego siedliska, w zagęszczeniu i w sposób uniemożliwiający ekspansję roślin inwazyjnych. Wielkość sadzonek i ich zagęszczenie należy dobrać w sposób gwarantujący zacienienie podłoża.

W trakcie przeprowadzanej oceny oddziaływania na środowisko przeanalizowano, czy planowane przedsięwzięcie może wpłynąć na nieosiągnięcie celów środowiskowych jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych zawartych w planie gospodarowania wodami dorzecza Odry. Obecnie obowiązuje aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjęta Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967).

Obszar zlewni objęty budową zbiorników retencyjnych w dolinie rzeki Ostropka położony jest w części JCWP o nazwie „Ostropka” RW60006116529, której charakterystyka przedstawia się następująco:

- status: naturalna część wód,
- ocena stanu: zły,
- ocena zagrożenia nieosiągnięcia celów RDW: zagrożona,
- cel środowiskowy: osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego.

W toku postępowania przeanalizowano jak planowane przedsięwzięcie może wpłynąć na elementy jakości określone dla stanu ekologicznego to jest:

- elementy biologiczne (np. fitoplankton, fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna),
- elementy hydromorfologiczne (w tym ciągłość cieku),
- elementy fizykochemiczne.

W wyniku realizacji przedsięwzięcia część zlewni Ostropki zostanie wykorzystana do retencjonowania wody w trzech polderach zalewowych wykorzystujących naturalne ukształtowanie terenu. Połączenie hydrauliczne zbiorników będą zapewniać budowle przelewowe oraz rurociągi przepustowe prowadzone pod ulicą Damrota oraz ul. Sobieskiego. Samo funkcjonowanie zbiorników będzie wykorzystywane jedynie podczas powodzi.

W zakresie elementów biologicznych w raporcie wykazano, że eksploatacja suchych zbiorników nie będzie miała istotnego, trwałego i negatywnego wpływu na ich stan, ponieważ w warunkach normalnych zbiorniki nie spowodują zaburzenia reżimu hydrologicznego, ani nie wpłyną na ciągłość rzeki. Budowa zbiorników nie wprowadza nowych barier i ograniczeń dla przemieszczania się organizmów wodnych w obrębie cieku. Samo funkcjonowanie zbiorników będzie wykorzystywane jedynie podczas powodzi. Okresowe negatywne oddziaływanie może wystąpić jedynie chwilowo, na etapie realizacji inwestycji. Do takich oddziaływań należą m. in. wzrost ilości zawiesiny spowodowany pracami ziemnymi, usuwanie drzew i krzewów oraz makrofitów (w zasadzie nie występujących w korycie) ze strefy brzegowej. Pogorszenia stanu siedlisk powyżej realizacji prac nie przewiduje się. Odtworzenie się siedlisk przewidziano w przeciągu dwóch lat od zakończenia inwestycji. W wyniku realizacji oraz funkcjonowania inwestycji nie nastąpi zniszczenie terenów mokradłowych, siedlisk przyrodniczych, cennych stanowisk gatunków, naturalnie ukształtowanych, istotnych dla lokalnej różnorodności biologicznej stref brzegowych, ponieważ w zasięgu prac objętych planowanym przedsięwzięciem cenne ekosystemy nie występują.

Analiza rodzajów i form umocnień przewidzianych do zastosowania w naturalnej JCWP Ostropka nie spowoduje istotnej modyfikacji dotychczasowych warunków hydromorfologicznych funkcjonowania cieku. Zbiorniki powstaną w sąsiedztwie koryta cieku na długości ok 1 km, a ingerencja w koryto rzeki będzie miała miejsce tylko przy budowie wlotowej i wylotowej ponadto nie przewiduje się budowy żadnych przeszkód w korycie cieku mających wpływ na jego ciągłość. Obecny stan koryta cieku wskazuje, że na tym odcinku jest ono przekształcone: wyprostowane, wyprofilowane, skarpy są podwyższone, zatem ingerencja w koryto cieku na ww. odcinkach nie spowoduje istotnej modyfikacji warunków hydromorfologicznych tego cieku. Ponadto w zakresie stanów niskich i średnich funkcjonowanie cieku będzie niezmienione.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia oraz w okresach wykorzystywania zbiorników do retencjonowania wód może dojść do krótkotrwałych zmian w parametrach fizykochemicznych wód rzeki Ostropki (np. wzrostu stężenia zawiesin ogólnych). Biorąc pod uwagę wielkość cieku (1,2 metra szerokość koryta i głębokość nie większa niż 0,5 m), przewiduje się jedynie możliwość krótkotrwałego pogarszania się warunków fizykochemicznych wód i szybki powrót do stanu wyjściowego po ustaniu czynników zaburzających jego funkcjonowanie. Roboty ziemne mogą oddziaływać krótkotrwale i przemijalnie na warunki natlenienia.

Realizacja inwestycji nie spowoduje negatywnych oddziaływań na obszary chronione i drożność korytarzy ekologicznych. Realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje dalszego pogarszania się stanu JCWP w perspektywie długofalowej.

Przedsięwzięcie wpisane jest do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2016 poz. 1967), jako składowa inwestycji pn.: „Poprawa stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w górnym dorzeczu Wisły i Odry”. Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała, że realizacja i eksploatacja projektowanych zbiorników na potoku Ostropka będących składową ww. nie spowoduje znaczących, negatywnych zmian w parametrach fizykochemicznych, chemicznych oraz biologicznych cieku Ostropka, a tym samym nie zagrazi osiągnięciu celów środowiskowych określonych dla JCWP o nazwie „Ostropka”. Takie samo stanowisko w tej kwestii przedstawił RZGW w Gliwicach w postanowieniu z 5 listopada 2020 r. Analiza wariantów alternatywnych planowanej inwestycji wykazała, że żaden z nich nie spowoduje znaczących, negatywnych zmian w parametrach fizykochemicznych, chemicznych oraz biologicznych cieku Ostropka, a tym samym ich realizacja również nie zagraziłaby osiągnięciu celów środowiskowych określonych ww. JCWP.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 65 ust. 2 ustawy Prawo wodne nie stanowi czasowego pogorszenia stanu jednolitych części wód tymczasowe wahanie ich stanu, jeżeli jest ono związane z utrzymywaniem wód powierzchniowych zgodnie z interesem publicznym, o ile stan tych wód jest przywracany bez konieczności prowadzenia działań naprawczych.

W związku z powyższym tymczasowe wahanie stanu (potencjału) ekologicznego czynników biologicznych związane z wykonywaniem przedmiotowych robót, pod rygorem ww. uwarunkowań z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uznano za uzasadnione.

Ostropka dopływa do Kłodnicy na terenie znajdującym się w JCWP Kłodnica od Promnej do Kozłówki PLRW6000911655. Przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała, że budowa i eksploatacja planowanych zbiorników retencyjnych (mająca na celu ograniczanie ilości wód odprowadzanych do rzeki Kłodnicy) nie wpłynie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla ww. JCWP.

Projektowany zbiornik zlokalizowany będzie w zasięgu jednolitej części wód podziemnych o kodzie PLGW6000128 charakteryzującej się stanem chemicznym dobrym i stanem ilościowym dobrym. Celem środowiskowym dla przedmiotowej JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

Inwestycja nie znajduje się na terenie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz leży poza terenami ochrony pośredniej stref ochronnych ujęć wody.

Eksploatacja planowanych zbiorników retencyjnych nie będzie źródłem emisji zanieczyszczeń do środowiska gruntowo – wodnego, na etapie realizacji stosowane będą rozwiązania mające na celu eliminowanie możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowo – wodnego, nie wpłynie również na pogarszanie stanu ilościowego wód podziemnych zatem realizacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie wpływać na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla tej JCWPd.

Panorama Doliny Ostropki obejmuje krajobraz miejski, antropogeniczny. Na skutek realizacji przedsięwzięcia w krajobrazie nie zostanie wprowadzona nowa dominanta krajobrazowa. W opinii tut. organu skala zmian nie spowoduje negatywnego oddziaływania na ekspozycję krajobrazową w otoczeniu przedsięwzięcia.

Faza realizacji planowanej inwestycji wiązała się będzie z oddziaływaniami na jakość powietrza, klimat akustyczny terenów podlegających ochronie akustycznej, czy środowisko gruntowo – wodne. Analiza oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko pokazała, które oddziaływania mogą znacząco wpływać na ww. komponenty środowiska i dla których należy wprowadzić rozwiązania mające na celu eliminowanie/ograniczenie tego

oddziaływania. W związku z powyższym w decyzji wskazano jakie rozwiązania należy prowadzić w celu ograniczania tego oddziaływania:

- w zakresie ochrony powietrza konieczne jest: zabezpieczenie materiałów sypkich, pylistych, stanowiących materiały do budowy przed ich rozwiewaniem (np. przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych pojazdów, zraszanie wodą), zapobieganie zanieczyszczeniu drogi wyjazdowej z placu budowy, oraz czyszczenie jej jeśli zostanie zanieczyszczona, zraszanie odsłoniętych fragmentów terenu powodujących widoczne pylenie, kontrolę wysokości zrzutu materiałów pyłących (zarówno na powierzchnię ziemi jak i na samochody) – warunek 2.1.15,
- w zakresie ograniczenia oddziaływania na klimat akustyczny terenów podlegających ochronie akustycznej (najbliższe znajdują się przy północnej stronie ul. Słowackiego i po południowej stronie rzeki Ostropki) konieczne jest prowadzenie prac w porze dnia tj. w godzinach 6⁰⁰ - 22⁰⁰ – warunek 2.1.14,
- w zakresie ochrony środowiska gruntowo – wodnego konieczne jest wyznaczenie uszczelnionego podłoża do parkowania maszyn i sprzętu oraz magazynowania substancji chemicznych i materiałów pędnych. Teren przedsięwzięcia powinien być wyposażony w sorbenty do neutralizacji ewentualnych awaryjnych rozlewów substancji niebezpiecznych. Istotny jest także sposób magazynowania substancji niebezpiecznych, powinny to być szczelne, zamykane i opisane pojemniki, odporne na działanie magazynowanych w nich substancji – warunek 3.1.12,
- z raportu o oddziaływaniu na środowisko wynika, że na etapie realizacji nie będą wytwarzane odpady niebezpieczne, a wszystkie wytwarzane w trakcie realizacji odpady, za wyjątkiem odpadów drewna (17 02 01) oraz gleby i ziemi (17 05 04) będą magazynowane w kontenerach – warunek 2.1.13.

Inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska w trakcie realizacji inwestycji, a w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych (zgodnie z art. 75 ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1219 ze zm.).

Przy zachowaniu ww. zaleceń oddziaływanie planowanej inwestycji w fazie realizacji będzie miało charakter przejściowy i lokalny.

Etap eksploatacji zbiorników retencyjnych nie będzie wiązał się z występowaniem zorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Może wystąpić jedynie niewielka niezorganizowana emisja zanieczyszczeń pyłowych w trakcie koszenia traw i gazowo – pyłowych ze spalania paliw w maszynach wykorzystywanych do utrzymania terenów zielonych, które znajdować się będą wewnątrz czaszy zbiornika. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że nie będą to emisje znaczące i, że występują one również obecnie w związku z pielęgnacją terenu przeznaczanego pod inwestycję. Z uwagi na charakter obiektu, rodzaj i parametry koryta spływowego oraz budowli hydrotechnicznych nie będzie ryzyka wystąpienia uciążliwości zapachowej związanej z zagniwaniem wody i materiałów organicznych.

W sąsiedztwie projektowanych zbiorników retencyjnych, po drugiej stronie ul. Słowackiego oraz za rzeką Ostropka znajdują się tereny podlegające ochronie akustycznej (zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i jednorodzinna oraz mieszkaniowo – usługowa). Eksploatacja zbiorników nie będzie wiązała się z występowaniem stałych, punktowych źródeł hałasu. Okresowa, przemijająca uciążliwość akustyczna może być jedynie związana z pracami utrzymaniowymi prowadzonymi na terenie zbiorników i nie będzie znacząco wpływać na klimat akustyczny ww. terenów podlegających ochronie.

Eksploatacja obiektu będzie wiązała się z wytwarzaniem odpadów z utrzymania zieleni i utrzymania porządku na terenie obiektu oraz z okresowymi pracami konserwacyjnymi w obiekcie. W związku z powyższym eksploatacja projektowanych zbiorników nie będzie stanowić zagrożenia dla środowiska ze względu na wytwarzane odpady.

Planowane przedsięwzięcie, co do celu (ochrona przeciwpowodziowa), jak również szczegółowych rozwiązań technicznych jest w pełni dostosowane do prognozowanych zmian klimatu. Przedsięwzięcie (łącznie z pozostałymi zbiornikami retencyjnymi planowanymi do realizacji na terenie miasta Gliwice) jest wpisane do „Planu Adaptacji Miasta Gliwice do zmian klimatu do roku 2030” przyjętego uchwałą Rady Miasta Gliwice NR VII/123/2019 z 11 lipca 2019 r. Przewiduje się, że dzięki realizacji zbiorników retencyjnych w różnych częściach miasta nastąpi zwiększenie odporności miasta na występowanie deszczy nawalnych, czy powodzi nagłych/powodzi miejskich.

Z przedstawionych dokumentów wynika, że obiekt zaprojektowany będzie tak, żeby nie było oddziaływania na stosunki gruntowo – wodne terenów sąsiednich. W czaszy zbiorników, wzdłuż murów oporowych i wzdłuż koryta spływowego zaprojektowane będą drenaże odsączające i stabilizujące, ponadto mury oporowe zlokalizowane będą tylko od strony koryta rzeki Ostropki i wzdłuż ulic rozdzielających zbiorniki.

Na terenie, na którym realizowane będzie przedsięwzięcie brak jest zabytków i dóbr materialnych chronionych na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 710 ze zm.). Najbliższe obiekty zabytkowe to ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków domy z końca XIX wieku i początku XX wieku znajdujące się na południe od planowanej inwestycji przy ul. Dolnej Wsi, za zabudowaniami, które nie podlegają ochronie (najbliższy obiekt zabytkowy znajduje się w odległości ok. 40 m od granicy planowanego przedsięwzięcia) oraz układ alejowy drzew gatunku lipa drobnolistna znajdujący się wzdłuż ul. Sobieskiego, poza miejscem realizacji inwestycji (najbliższe drzewa znajdują się za ul. Słowackiego, w odległości ok. 20 m od granicy przedsięwzięcia).

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Gliwicach pomiędzy ul. Słowackiego, a ul. Dolnej Wsi zatwierdzonym uchwałą Rady Miejskiej w Gliwicach Nr XXVIII/903/2009 z 15 października 2009 r. planowane przedsięwzięcie realizowane będzie w strefie pośredniej ochrony konserwatorskiej i w strefie obserwacji archeologicznej. W związku z powyższym konieczne będzie uzgodnienie planowanej inwestycji z konserwatorem zabytków. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że miejscowy plan zagospodarowania dopuszcza lokalizację zbiorników retencyjnych w miejscu realizacji inwestycji. Z raportu wynika, że w przypadku natrafienia na przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem podjęte zostaną działania wynikające z ww. ustawy o ochronie zabytków, czyli:

- 1) wstrzymane zostaną wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot,
- 2) przedmiot i miejsce jego odkrycia zostaną zabezpieczone, przy użyciu dostępnych środków,
- 3) niezwłocznie zostanie zawiadomiony właściwy konserwator zabytków, a jeśli nie będzie to możliwe Prezydent Miasta Gliwice.

Realizacja planowanego przedsięwzięcia z zachowaniem warunków określonych w niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz przestrzeganie zasad wynikających z ustawy o ochronie zabytków wyeliminuje możliwość zniszczenia cennych, zabytkowych obiektów jak i negatywnego wpływu planowanego przedsięwzięcia na te obiekty. Nie przewiduje również negatywnego oddziaływania na dobra materialne znajdujące się w sąsiedztwie inwestycji.

Planowane przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do rodzaju instalacji, dla których istnieje możliwość utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1219 ze zm.).

Planowane przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (zakładów o podwyższonym lub dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej czyli zdarzenia, w szczególności emisji, pożaru lub eksplozji, powstałych w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem – określonych w odpowiednim rozporządzeniu) zatem nie ma konieczności określania w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymogów w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt. 1) lit. e). Na terenie przedsięwzięcia, ani w fazie realizacji, ani w trakcie eksploatacji/użytkowania nie będą znajdować się substancje niebezpieczne określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 138).

Realizacja przedsięwzięcia zgodnie z projektem budowlanym ograniczy ryzyko wystąpienia katastrofy budowlanej.

Mając na uwadze lokalizację, zakres i cel przedsięwzięcia, stwierdzono, iż nie będzie ono źródłem oddziaływań transgranicznych i nie przeprowadzono postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, dlatego w decyzji nie ma potrzeby określania wymogów w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt. 1) lit. e), ani nie istnieje konieczność przeprowadzania postępowania w tym zakresie w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w trybie specustawy przeciwpowodziowej.

Posiadane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dane na temat przedsięwzięcia pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływanie na środowisko.

Z uwagi na charakter przedsięwzięcia i występowanie emisji do środowiska wyłącznie na etapie realizacji oraz przyjęte rozwiązania w zakresie eksploatacji zbiorników retencyjnych w przypadku powodzi nie ma ryzyka kumulowania się oddziaływań planowanej inwestycji z innymi przedsięwzięciami.

Tutejszy organ nie przewiduje możliwości wystąpienia oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody.

Biorąc pod uwagę powyższe nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie ponownej oceny oddziaływania na środowisko w ramach ww. decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia zostało przeprowadzone z oceną oddziaływania na środowisko. Wobec powyższego w jego ramach został zapewniony udział społeczeństwa. Obwieszczeniem zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.18 z 19 listopada 2020 r. RDOŚ w Katowicach, podał do publicznej wiadomości informacje, o których mowa w art. 33 ustawy oos, a w szczególności, że w terminie od 24.11.2020 do 23.12.2020 każdy może składać uwagi i wnioski do tutejszego organu:

- w formie pisemnej na adres: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach, 40-127 Katowice, Plac Grunwaldzki 8-10,
- ustnie do protokołu w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, 40-127 Katowice, Plac Grunwaldzki 8-10,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Powyższe obwieszczenie było zamieszczone:

- 1) w terminie od 19.11.2020 do 23.12.2020 na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej, w BIP-ie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach,
- 2) w terminie od 19.11.2020 do 23.12.2020 na tablicy ogłoszeń i w BIP-ie Urzędu Miejskiego w Gliwicach,
- 3) na łamach Dziennika Zachodniego wydanie z 26 listopada 2020 r. (17 strona).

W ramach przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa zostały złożone uwagi/wnioski, które przy piśmie zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.22 z 5 stycznia 2021 r. przekazano do Pełnomocnika Inwestora. Do złożonych uwag/wniosków Pełnomocnik Inwestora odniósł się w piśmie L.dz. 61/P/24/19/2021/KŚ z 25 stycznia 2021 r. Z uwagi na to, że zdaniem tego organu, nie wszystko zostało wystarczająco wyjaśnione, a niektóre zagadnienia poruszone przez stronę społeczną pominięte pismem zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.26 z 18 lutego 2021 r. wystąpiono do Pełnomocnika Inwestora o odniesienie się do następujących tematów: odwodnienie zbiorników, wpływ szkód górniczych, uciążliwość zapachowa na etapie eksploatacji, rozwiązania techniczne i parametry projektowanych zbiorników. W piśmie L.dz. 156/P/24/19/2021/KŚ z 9 marca 2021 r. Pełnomocnik przedstawił dodatkowe wyjaśnienia.

W ramach przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa złożone zostały sprzeciwy mieszkańców dzielnicy Wójtowa Wieś wobec planowanej inwestycji i następujące uwagi/wnioski:

1. Brak analizy przeciwpowodziowej całego potoku Ostropka, brak uwzględnienia innych sposobów ograniczania spływu wód (przywrócenie obszarów naturalnej retencji w rolniczej dzielnicy Ostropa, regeneracja i użycie do retencionowania wód powodziowych dolnej części potoku Ostropka – retencja w rurach).

Z przedstawionych dokumentów wynika, że decyzja o realizacji planowanej inwestycji została podjęta na podstawie opracowanej w 2012 roku „Ekspertyzy dotyczącej możliwych do przeprowadzenia działań hydrotechnicznych, mających na celu ochronę przed powodzią terenów położonych na obszarach granicznych Gminy Gierałtówice i Miasta Zabrze oraz w dalszym biegu oraz Kłodnicy na terenie Miasta Gliwice” przez Główny Instytut Górnictwa w Katowicach. W związku z powyższym nie można zarzucić inwestorowi, że lokalizacja zbiorników retencyjnych na łąkach przy ul. Słowackiego nie została wystarczająco przeanalizowana. Z uwagi na to, że dolny i środkowy odcinek rzeki Ostropka są skanalizowane i występuje w ich sąsiedztwie zwarta zabudowa miejska sugerowana retencja w zbiornikach rurowych w dolnej części zlewni byłaby trudna do realizacji i mało efektywna. Biorąc pod uwagę wymienione wyżej uwarunkowania stwierdza się, że realizacja planowanej inwestycji w miejscu wybranym przez inwestora jest najbardziej realnym i optymalnym sposobem zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej w zlewni Ostropki.

2. Projekt suchego polderu nie obejmuje całości desygnowanego terenu zalewowego i zakłada tylko budowę wyniesionego sztucznego zbiornika na części terenu. Zarzucono, planowanemu przedsięwzięciu że: nie uwzględnia rewitalizacji i zabezpieczenia zadrzewionej alejki, potoku oraz regulacji i zabezpieczenia prawego brzegu potoku

w tym istniejących spustów kanalizacji, realizacja inwestycji w zaproponowanym kształcie spowoduje niewspółmiernie duże koszty i szkody środowiskowe w stosunku do ewentualnych niewielkich zysków retencji, prawie niezauważalnych w ogólnym bilansie Kłodnicy, rozwiązania konstrukcyjne nie odpowiadają lokalnym warunkom, zamiast wykorzystać cały teren zalewowy łącznie z korytem potoku proponuje wybudowanie zbiornika tylko na części łąk konstruując głęboko osadzone mury przeciwpowodziowe odcinające przepływ wód podziemnych jak i powierzchniowych, że budowanie murów przeciwpowodziowych uważane jest za rozwiązanie nieskuteczne i przestarzałe, sprzed kilkudziesięciu lat (betonoza), zaś mata bentonitowa przedstawiana jest jako materiał hydroizolacyjny stosowany do izolacji składowisk odpadów, a realizacja inwestycji w istniejących warunkach lokalnych stworzy ryzyko katastrofy naturalnej. Zgłoszono obawy, że proponowana wysokość murów w przypadku powodzi podniesie poziom wody znacznie ponad poziom istniejącego gruntu zagrażając otoczeniu, a ich konstrukcja uniemożliwi retencję i odprowadzanie wód deszczowych – powierzchniowych, a także, że mury i ściany oporowe ograniczą dostępność terenu, z czasem będą niszczyć i mogą być miejscem nieestetycznych graffiti szpecących to miejsce i okolice oraz będą wymagać tak trudnego do zapewnienia stałego czyszczenia oraz powodem wystąpienia zagrożenia dla bezpieczeństwa mieszkańców. Wskazano, że rozwiązaniem oczekiwanym przez mieszkańców jest odpowiednie ukształtowanie terenu z wałami ziemnymi i właściwie dobraną roślinnością.

Z przedstawionych dokumentów wynika, że ogólny kształt zaakceptowanych rozwiązań koncepcyjnych planowanego przedsięwzięcia jest determinowany przez założenia główne - czyli maksymalne ograniczenie wycinek drzew oraz zachowanie rekreacyjnej funkcji polderów. Między innymi ze względu na to, że nie były spełnione te uwarunkowania odstąpiono od wcześniej rozpatrywanej koncepcji budowy zbiornika dla której uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach z 20 stycznia 2016 r. WOŚ.4233.10.2015.AM.10 (w ramach tej inwestycji planowano 3 zbiorniki (poldery zalewowe), jaz ruchomy (śluz) na potoku Ostropka, 4 budowle piętrząco – upustowe łączące ruchomy jaz ze zbiornikami oraz łączące poszczególne zbiorniki).

Wykorzystanie prawego brzegu wiązałoby się z koniecznością dodatkowego piętrzenia wód w rzece, a możliwość retencjonowania wód na prawym brzegu jest znacznie ograniczona, ponieważ teren jest mocno nachylony co zmniejsza w sposób naturalny ewentualną pojemność retencyjną. Z kolei wykorzystanie koryta rzeki jako dodatkowej retencji jest zasadniczo niemożliwe, ponieważ w warunkach wezbrań powodziowych jest ono wypełnione wodą z naturalnego spływu wezbraniowego. Z uwagi na szerokość ciągu oraz systemy korzeniowe bardzo cennego środowiskowo drzewostanu inwestor odstąpił od gruntownej przebudowy ciągu komunikacyjnego; ponieważ doprowadziłaby ona do trwałego uszkodzenia systemu korzeniowego drzew i w konsekwencji do ich uschnięcia, a zakres przebudowy ograniczono do remontu nawierzchniowego.

W przypadku ograniczonej dostępności miejsca i biorąc pod uwagę to, że inwestycja realizowana będzie na terenie miasta, rozwiązania z murami ograniczającymi jest rozwiązaniem optymalnym i bardzo często stosowanym. Mata bentonitowa jako alternatywa dla głębokich ekranów przeciwniecki jest powszechnie wykorzystywana w budowie wałów przeciwpowodziowych (szeroki wachlarz jej zastosowań, podobnie jak geomembran obejmuje również uszczelnianie składowisk).

Z informacji przekazanych przez Wyższy Urząd Górniczy wynika, że teren inwestycji położony jest na terenie byłego obszaru górniczego „Gliwice III” i terenu górniczego „Gliwice”. Pokłady znajdujące się w tym obszarze były eksploatowane w latach 1936 –

1976, na terenie tym nie prowadzono płytkiej eksploatacji, nie ma danych na temat deformacji nieciągłych związanych z działalnością górnictwem. Z uwagi na powierzchniowy charakter planowanej inwestycji projektant nie widzi konieczności wprowadzania dodatkowych rozwiązań na wypadek wystąpienia szkód górniczych. Nie mniej jednak na etapie uzyskiwania zezwolenia na realizację inwestycji przeciwpowodziowej projekt będzie również oceniany pod kątem występowania terenów górniczych.

Z przedstawionych dokumentów wynika, że mury oporowe w układzie prostopadłym do spadku doliny planowane są głównie od strony koryta rzeki Ostropki. Odcinki murów wzdłuż ulic rozdzielających zbiorniki będą miały układ równoległy do skłonu doliny. Wzdłuż wszelkich przegród mogących mieć wpływ na poziom wód gruntowych przewidziane zostaną drenaże odsączające i stabilizujące, które będą stabilizować wody gruntowe na obecnym poziomie. Takie rozwiązania nie powinny spowodować zaburzenia przepływów wód podskórnych i powierzchniowych i nie będą miały wpływu na obniżenie nośności gruntu u podnóża skarp i zwiększenie zagrożenia obsunięć, a tym samym planowane przedsięwzięcie nie będzie miało wpływu na obiekty zlokalizowane po drugiej stronie ulicy Słowackiego.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że ulice dochodzące do ul. Słowackiego są odwadniane powierzchniowo systemem kanalizacji deszczowej. Kanalizacje te są odprowadzane do koryta rzeki Ostropki a nie na teren zbiorników. Układ ten nie ulegnie zmianie po wykonaniu zbiorników i odwadnianie powierzchniowe tych obszarów będzie odbywać się w sposób identyczny w stosunku do stanu obecnego. Zakładane maksymalne poziomy wód w poszczególnych zbiornikach będą generować napełnienia w ich dolnych częściach na poziomie maksymalnie 1,6 m. Mury i groble otaczające zbiorniki będą miały konstrukcję wystarczającą do utrzymania wód przy projektowanych napełnieniach maksymalnych, a ich górne krawędzie będą wyniesione powyżej poziomów maksymalnych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W celu wpisania terenu zbiorników w krajobraz miejski oraz możliwie głęboką adaptację zbiorników do wykorzystania rekreacyjnego, Inwestor nałożył na Projektanta obowiązek współpracy z Architektem Krajobrazu, zatem planowane rozwiązania będą wpisane w krajobraz miejski. Teren wzdłuż murów zostanie oświetlony, a powierzchnie murów będą docelowo pokryte preparatami zapobiegającymi wandalizmowi.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach uzyskiwana jest przed wystąpieniem o pozwolenie na realizację budowy przeciwpowodziowej. Jednym z elementów decyzji środowiskowej jest wskazanie warunków, które muszą być uwzględnione w projekcie budowlanym. W niniejszej decyzji nałożono warunek, by zostały zaprojektowane drenaże odsączające i stabilizujące w celu wyeliminowania możliwości zmiany stosunków gruntowo –wodnych. Odnośnie do obaw co do zagrożenia dla otoczenia w czasie powodzi zaznaczyć trzeba, że zbiornik będzie budowany na podstawie projektu budowlanego i decyzji zezwalającej na realizację inwestycji przeciwpowodziowej. Na etapie uzyskiwania tej decyzji projekt i rozwiązania konstrukcyjne będą poddawane analizie, sprawdzane i następnie zatwierdzane. Wymogi dotyczące realizacji budowy hydrotechnicznych znajdują się w rozporządzeniu Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz.U. 2007 nr 86 poz. 579). W związku z powyższym tutaj organ nie podziela obaw strony społecznej, że zbiornik wybudowany zostanie tak, by jego eksploatacja mogła spowodować obniżenia nośności gruntu, obsunięć czy zmianę stosunków wodnych. Przyjęte rozwiązania konstrukcyjne zostaną

sprawdzone i zaakceptowane przez odpowiednie organy, w tym również pod kątem oddziaływania eksploatacji górniczej.

3. Zgłoszono sprzeciw wobec planów umieszczenia otwartego głębokiego rowu zbiorczego poprowadzonego poprzez wszystkie poldery, z uwagi na to, że rozwiązanie takie będzie gromadziło śmieci i odpadki, będzie tam zbierała się stojąca woda stająca się siedliskiem komarów i innych kłopotliwych żyjątek, zagrożeń sanitarnych oraz fetoru. Rów ograniczy możliwości wykorzystania rekreacyjnego tego terenu oraz może stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, obniży estetykę terenu. Wskazano również, że zaproponowane na etapie wcześniejszych konsultacji zaprojektowanie odpowiedniego systemu drenażowego nie zostało uwzględnione.

Analiza przedstawionych dokumentów wykazała, że planowane jest wykonanie koryta spływowego o łagodnym nachyleniu skarp i małej głębokości (około 0,5-0,9 m). Koryto będzie mieć stały spadek podłużny. W opinii Pełnomocnika Inwestora, który jest jednocześnie Projektantem z Biura Projektów Wodnych Melioracji i Inżynierii Środowiska rozwiązania „drenażowe” nie mają żadnego uzasadnienia technicznego w przypadku zbiorników, ponieważ nie będą w stanie skutecznie odprowadzić wód powodziowych ze zbiorników.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, tut. organ nie ma podstaw do zobowiązania inwestora do realizacji inwestycji z zastosowaniem systemu drenażowego. Rów zlokalizowany będzie w sąsiedztwie południowej granicy polderów, zatem w opinii tut. organu nie ograniczy możliwości rekreacyjnego zagospodarowania tego terenu, które zostało omówione w raporcie o oddziaływaniu na środowisko i przedstawione na załączniku do tego dokumentu. Szczegółowe plany co do zagospodarowania polderów przedstawiono w charakterystyce przedsięwzięcia. Co do obaw związanych z uciążliwością koryta zbiorczego polegającą na gromadzeniu śmieci i odpadków i zagrożeń ze strony insektów, zagrożeń sanitarnych i fetoru oraz zagrożenia dla życia ludzi tut. organ wyjaśnia, że konieczność właściwego utrzymania projektowanego obiektu (w tym regularne sprzątanie śmieci, które mogą się tam znaleźć, czy oczyszczanie koryta z liści) ciążyć będzie na zarządzającym tym obiektem. Sprzątanie obiektu powinno zapobiegać możliwości powstawania nieprzyjemnych zapachów. Z uwagi na konstrukcję koryta spływowego nie powinno dochodzić do sytuacji, w której zalegać tam będzie woda.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nie miał zastrzeżeń do planowanej inwestycji i nie widział konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, nie przewidywał zatem możliwości wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego.

4. Złe rozwiązanie połączeń pomiędzy zbiornikami. Proponowane syfonowe połączenia nie są odpowiednie, powinno się zaprojektować otwarte, dostępne i bezpieczne połączenia pomiędzy zbiornikami.

Z dokumentacji wynika, że połączenia pomiędzy zbiornikami nie będą połączeniami syfonowymi i żadne plany nigdy nie zakładały układu syfonowego. Połączenie hydrauliczne zbiorników będą zapewniać budowle przelewowe z przelewami dolnymi oraz powierzchniowymi (górnymi), oraz przewody lub kanały przepustowe prowadzone pod ulicą Damrota oraz ul. Sobieskiego.

Rozwiązania syfonowe nie mają racji bytu przy suchych zbiornikach powodziowych ponieważ prawidłowe działanie syfonu w okresie eksploatacji opiera się na ciągłym, odbywającym się w zakresie określonych prędkości przepływie wody. Budowle

przeprowadzające wody pomiędzy poszczególnymi zbiornikami będą wyposażone w osadniki, jednakże odprowadzanie wód na każdej budowli będzie odbywało się w sposób grawitacyjny, przy zachowaniu ciągłego spadku podłużnego koryta i przewodów spustowych poszczególnych budowli.

5. Najważniejsze dane do Projektu (przepływy miarodajne i kontrolne w stanie obecnym i po zabudowie zbiorników), określające funkcję i wymiar zbiornika, nie są podane w sposób czytelny.

Wielkości przepływów miarodajnego i kontrolnego podano w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W raporcie tym zamieszczono również szczegółową porównawczą analizę hydrauliczną dla stanu istniejącego i projektowanego. Działanie zbiornika polegać ma na przejściu części wód (samoczynne przelanie przez przelew) w warunkach pojawienia się wysokich stanów w korycie rzeki i przeprowadzenie ich przez teren przewidzianej retencji powodując czasową redukcję fali powodziowej. W zależności od wielkości przepływu w rzece (i w konsekwencji jej poziomu) wielkość przepływu (ilość wód przelewających się przez przelew) i objętość gromadzonej w zbiornikach wody będzie różna. Z uwagi na ograniczenia wynikające z założeń dotyczących ograniczenia deniwelacji, wycinek drzew oraz przyszłego wykorzystania terenów w czasie, pojemność wynikowa zbiorników jest efektem kompromisu przy uwzględnieniu powyższych założeń. Nie jest to wyznaczona arytmetycznie pojemność „wymagana”, ponieważ w tych warunkach nie ma możliwości jej osiągnięcia przy założeniu ewentualnego dużego stopnia redukcji fali powodziowej. Szczegółowa analiza hydrauliczna wpływu zbiorników na przepływy i stany istniejące w korycie Ostropki została zawarta w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W warunkach wystąpienia przepływu kontrolnego, zbiornik będzie zdolny przejąć wody w ilości około 25 000 m³.

6. Zgłoszono uwagi co do wariantowania przedsięwzięcia oraz brak analizy wariantu przywrócenia historycznego kształtu obecnych terenów zalewowych (zachowanie łąk na obecnym poziomie, przywrócenie historycznych jazów), jednak bez budowy dodatkowych murów oporowych. Wariant taki mógłby zapewnić pewną pojemność retencyjną przy równocześnie minimalnym wpływie na krajobraz i najmniejszych kosztach inwestycyjnych, w tym wariantcie możliwa byłaby również rezygnacja z wycinki drzew, przede wszystkim tych o obwodzie od 100 cm wzwyż.

Z wyjaśnień złożonych przez Pełnomocnika Inwestora wynika, że w trakcie opracowywania koncepcji wykonania zbiorników retencyjnych rozważano możliwość przywrócenia i zachowania dotychczasowej formy zbiorników, jednakże uznano, że jest ona nieefektywna i będzie prowadzić do problemów eksploatacyjnych z następujących powodów:

- a) potok od polderów odgradza aleja lipowa, więc wody musiałyby być podniesione do poziomu powodującego niekontrolowane przelanie się przez aleję, co skutkowałoby jej uszkodzeniem,
- b) na podstawie obliczeń hydraulicznych dla stanu istniejącego stwierdzono, że wody przelewałyby się przez koronę alei lipowej jedynie w przypadku najwyższych wezbrań powodziowych (o $p=1\%$ i rzadszych) i zbiorniki nie pracowałyby wcale podczas wezbrań o większych prawdopodobieństwach pojawienia się,
- c) pogłębienie zbiorników (od początku negowane przez stronę społeczną) przy jednoczesnym pozostawieniu alei lipowej skutkowałoby występowaniem długotrwałych, zagniwających rozlewisk i mogłoby stanowić zagrożenie sanitarne,

ponieważ w momencie napełnienia polderów, woda nie miałaby ujęcia zwrotnego do potoku,

- d) pojemność retencyjna takiego układu przy zachowaniu niewielkiego stopnia pogłębienia zbiorników byłaby znikoma i ekonomicznie nieuzasadniona.

Na odcinku Ostropki wzdłuż polderów znajdują się progi regulacyjne, nie ma natomiast jazów. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że wariant retencjonowania wód za pomocą jazów został rozpatrzony jako alternatywny (wariant III). Jest to wariant najbardziej szkodliwy dla środowiska oraz najbardziej niekorzystny ekonomicznie z rozpatrywanych.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy oos w raporcie o oddziaływaniu na środowisko należy przedstawić: opis wariantów uwzględniający szczególne cechy przedsięwzięcia lub jego oddziaływania, w tym:

- a) wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego,
 - b) racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska
- wraz z uzasadnieniem ich wyboru.

W raporcie o oddziaływaniu na środowisko, który został sporządzony na potrzeby oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono następujące warianty: wariant proponowany przez wnioskodawcę, który uznano jako wariant najkorzystniejszy dla środowiska i 2 racjonalne warianty alternatywne. Na wezwanie tut. organu zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.16 z 24 września 2020 r. porównano proponowane warianty, przedstawiono opis oddziaływań planowanych wariantów na środowisko. Opis wariantów i uzasadnienie wyboru wariantu do realizacji znajdują się we wcześniejszej części decyzji. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że raport o oddziaływaniu na środowisko sporządzany jest przed projektem budowlanym, a jednym z elementów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach są wytyczne do pozwolenia na budowę/realizację inwestycji przeciwpowodziowej. Tut. organ uznał, że przedstawione materiały spełniają wymóg ustawy i są wystarczające do oceny planowanych wariantów na środowisko.

Do wariantu historycznego odniósł się inwestor między innymi w swoim piśmie z 26 maja 2021 r. i to wytłumaczenie jest racjonalne i zostało przyjęte. Wymóg przedstawienia wariantów zgodnie z ustawą został spełniony.

7. Przedstawiono obawy, że realizacja inwestycji wpłynie niekorzystnie na krajobraz i przedstawiono zarzut braku informacji o dokładnym położeniu murów oraz rzetelnie wykonanych wizualizacji.

Planowane elementy odgradzające w postaci murów i obwałowań będą mieć niedużą wysokość - do 190 cm. Najwyższe odcinki odgródzeń w postaci murów będą zlokalizowane w dolnych częściach poszczególnych zbiorników oraz w rejonach budowli przepustowych pomiędzy zbiornikami. Ponadto, odgródzenia wzdłuż rzeki Ostropki będą znacznie odsunięte od jej koryta z uwagi na aleję lipową i dystans potrzebny dla ochrony systemów korzeniowych drzew. Planowane zagospodarowanie terenów będzie wykorzystywać powierzchnię murów w kontekście wizualnym oraz użytkowym, co pozwoli na lepsze wkomponowanie tych elementów w krajobraz zbiorników.

Załącznikiem do raportu o oddziaływaniu na środowisko jest koncepcja zagospodarowania i rozmieszczenie budowli w tym murów oporowych. W związku z powyższym ww. zarzut jest bezpodstawny.

Podsumowując analizę uwag zgłoszonych przez społeczeństwo należy wyjaśnić, że organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach działa w granicach wniosku

inwestora, tzn. wydaje decyzję dla inwestycji w zakresie przez niego określonym. Organ wydający decyzję nie jest uprawniony do dowolnego określania lokalizacji, kształtu i zakresu realizacji inwestycji, a tym bardziej do wypowiedzania się na temat zasadności realizacji planowanego przedsięwzięcia. Ponadto nie jest uprawniony do dokonywania oceny, jaka powinna być kolejność poszczególnych etapów realizacyjnych danych zamierzeń.

W związku ze sprzeciwem strony społecznej wobec realizacji planowanej inwestycji wyjaśnienia wymaga, że odmowa wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest możliwa jedynie jeśli zachodzą przesłanki określone w art. 81 ustawy oos, czyli inwestor nie zgodzi się na realizację inwestycji w wariantcie wskazanym przez organ, jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 i jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie to wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCW. Żadna z ww. przesłanek w analizowanym postępowaniu nie nastąpiła.

Uwagi strony społecznej zostały przeanalizowane oraz wskazano stanowisko tuż. organu co do każdej z uwag, jednak nie mają one przełożenia na kształt planowanego przedsięwzięcia.

Pisma składane przez Pełnomocnika Inwestora po przeprowadzeniu postępowania z udziałem społeczeństwa nie wprowadziły żadnych zmian w zakresie inwestycji, miały one tylko charakter wyjaśniający i nie było potrzeby przeprowadzenia ponownego postępowania z udziałem społeczeństwa.

Przedstawicielka Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” (strony postępowania) pismami z 22 marca 2021 r. oraz 9 kwietnia 2021 r. przedłożyła uwagi i zastrzeżenia do planowanej inwestycji. Tuż. organ pismem zn. WOOS.420.10.2020.MK2.36 z 13 maja 2021 r. (po podjęciu zawieszono postępowania) wystąpił o wyjaśnienie tych kwestii przez inwestora, w szczególności należało:

1. Wyjaśnić dlaczego przy planowaniu zbiornika przeciwpowodziowego nie wzięto pod uwagę przywrócenia i zachowania dotychczasowej efektywnej formy suchych zbiorników ziemnych, które powstały wraz z okoliczną zabudową i wraz z unikatową zieloną infrastrukturą stanowią ich istotne dopełnienie, a zamiast tego zaproponowano „trudne w utrzymaniu zabetonowanie znacznej części zielonego terenu”.
2. Wyjaśnić, czy w przypadku zrealizowania przedsięwzięcia w wariantcie wybranym do realizacji możliwe będzie nagłe niekontrolowane przelanie się ścieków burzowych w czasie powodzi (czyli wody niosącej zarówno zanieczyszczenia mechaniczne jak i chemiczne oraz biologiczne) które spowodują zniszczenia infrastruktury miejskiej. W szczególności należy wyjaśnić w jaki sposób projektowany zbiornik połączony będzie z systemem retencji miejskiej i w jaki sposób zabezpieczone będą wrażliwe miejsca w śródmieściu.
3. Określić, czy projektowany drenaż będzie wysuszał specjalnie dobraną roślinność suchych polderów oraz czy możliwe będzie po przejściu powodzi pozostawienie na czaszy zbiornika zanieczyszczeń powodujących zagrożenie epidemiczne i zagrożenie bezpieczeństwa ludzi.
4. Wyjaśnić, czy budowa i eksploatacja planowanego przedsięwzięcia (w szczególności budowa murów oporowych i betonowych elementów zbiornika) może spowodować wystąpienie zagrożenia dla okolicznej infrastruktury (dróg, budynków itp.). W szczególności należy podać, czy realizacja inwestycji może spowodować pogłębienie się istniejących zniszczeń jezdnii i pęknięć elewacji budynków.
5. Określić jaka odpowiedzialność będzie ciążyć na projektancie planowanego obiektu.

6. Wyjaśnić dlaczego przy wyborze wariantu zignorowano uwagi społeczeństwa oraz wybrano rozwiązania najłatwiejsze dla Projektanta, które nie są poparte żadnym przykładem rozwiązań skutecznie zastosowanych w podobnych warunkach miejskich.

Odnosząc się do tych kwestii Pełnomocnik Inwestora wyjaśnił, że:

1. W trakcie opracowywania koncepcji wykonania zbiorników retencyjnych rozważano możliwość przywrócenia i zachowania dotychczasowej formy zbiorników, jednakże uznano, że jest ona nieefektywna i będzie prowadzić do problemów eksploatacyjnych (co zostało omówione we wcześniejszej części decyzji). Ponadto wybrany wariant zakłada nieduże pogłębienie istniejących zbiorników i zachowanie ich rekreacyjnej funkcji. Z kolei zarzut, że w wyniku realizacji inwestycji nastąpi zabetonowanie znacznej części zielonego terenu jest nieprawdziwy. W zdecydowanej większości tereny zbiorników będą zielone i zagospodarowane stanowiskami/urządzeniami rekreacyjnymi.
2. Realizacja inwestycji zgodnie z obowiązującymi wytycznymi dla budowy obiektów przeciwpowodziowych wyeliminuje możliwości wystąpienia niekontrolowanego wylania się wód na tereny sąsiadujące ze zbiornikami. Na wlocie do zbiornika zastosowany będzie osadnik umożliwiający zatrzymanie zanieczyszczeń niesionych z falą powodziową. Projektowany obiekt łącznie z pozostałymi zbiornikami planowanymi do realizacji w zlewni Kłodnicy zapewnią poprawę stanu bezpieczeństwa powodziowego w zlewni Kłodnicy.
3. Zadaniem drenażu będzie stabilizowanie wód gruntowych na odpowiednim poziomie oraz zabezpieczanie przed podnoszeniem się wód gruntowych przy fundamentach planowanych budowli. Nie powinno dochodzić do wysuszenia roślinności nasadzonej na terenie zbiornika.
4. Prace związane z głównymi elementami zbiorników będą prowadzone w oddaleniu od istniejących budynków i ulicy Słowackiego i co nie powinno pogłębiać występujących zniszczeń jezdni i pęknięć elewacji budynków. Na etapie wykonawstwa prace związane z ewentualnym pogrążaniem ścianek szczelnych lub prace palowe będą prowadzone przy użyciu metod statycznych. Transport materiałów budowlanych będzie odbywał się drogami głównymi i nie będzie prowadzony ulicami bocznymi.
5. Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 1333 ze zm.) obowiązkiem projektanta jest opracowanie projektu budowlanego w sposób zgodny z wymaganiami ustawy, ustaleniami określonymi w decyzjach administracyjnych dotyczących zamierzenia budowlanego, obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej. Autorem projektu budowlanego może być osoba posiadająca uprawnienia do wykonywania dokumentacji projektowych. Na autorze projektu budowlanego ciąży również odpowiedzialność karna. W związku z powyższym krzywdzące jest stwierdzenie, że projektant nie weźmie odpowiedzialności za zaproponowaną przez siebie koncepcję zbiornika.
6. Na etapie projektowania analizowano uwagi/propozycje zgłaszane przez społeczeństwo na konsultacjach. Przyjęte rozwiązania są efektem konsensusu pomiędzy wnioskami strony społecznej, wymogami technicznymi oraz potrzebami przeciwpowodziowymi. Nieprawdziwe jest stwierdzenie, że przyjęte rozwiązania są najłatwiejsze dla projektanta (zdecydowanie prostsze i wymagające znacznie mniejszego nakładu pracy byłyby zbiorniki wykonane poprzez znaczne pogłębienie terenu istniejących polderów).

Po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko, obejmującej:

- 1) weryfikację raportu o oddziaływaniu na środowisko,
- 2) uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia z RZGW w Gliwicach,
- 3) zapewnienie udziału społeczeństwa,

RDOŚ w Katowicach, zawiadomił strony (zawiadomieniem zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.38 z 25 czerwca 2021 r.) o zakończeniu gromadzenia materiału dowodowego oraz zgodnie z art. 10 kpa, o przysługującym prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Pismem z 15 lipca 2021 r. (pismo podpisane elektronicznie wpłynęło do tut. organu za pośrednictwem e-maila w dniu 19 lipca 2021 r.) przedstawicielka Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” wystąpiła o udostępnienie całości dokumentacji w niniejszej sprawie.

26 lipca 2021 r. wpłynęło do tut. organu pismo Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice”, w którym wskazano na następujące wady raportu o oddziaływaniu na środowisko:

1. Raport został oparty o bardzo ubogie badania terenowe –w zasadzie tylko o jedną, jednodniową wizytę w terenie w lipcu 2020 r., podczas której przenalizowane zostały wszystkie aspekty fauny i flory terenu inwestycji. W ocenie Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” takie badanie nie powinno zostać uznane za wiarygodne gdyż nie jest możliwe rzetelne zbadanie występowania zwierząt na znacznym obszarze w ciągu jednego dnia i to poza okresem największej aktywności rozrodczej większości gatunków, tj. okresem przełomu wiosny i lata (kwiecień-czerwiec). Ponadto w ocenie Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” w zakresie awifauny, w celu rzetelnego ustalenia stanu przyrody niezbędne są co najmniej kilkukrotne obserwacje w określonych porach i w szczycie sezonu lęgowego.
2. Raport w większej części opiera się nie na własnych badaniach, a na wcześniejszym opracowaniu z 2015 r. W opinii Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” w okresie ok. 5 lat od jego sporządzenia stan środowiska przyrodniczego mógł ulec dużym zmianom.
3. W opinii Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” jedna wizyta terenowa w lipcu 2020 r., tj. w okresie pełnej wegetacji nie pozwoliła rzetelnie zbadać możliwości występowania dziupli oraz próchnicowisk (np. na wszystkich drzewach alei lipowej).
4. W opinii Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” powinny być przeprowadzone badania w zakresie ichtiofauny.
5. Odległość cennej alei lipowej od terenu projektowanych zbiorników (4-6 m) jest w ocenie Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” stanowczo zbyt mała, aby zagwarantować integralność i zabezpieczenie systemów korzeniowych drzew. Z tego względu proponowane warianty uznano za szkodliwe dla tej alei.
6. Raport jest niekompletny, opiera się na zewnętrznych, starych ustaleniach i jest wysoce wątpliwe, aby odzwierciedlał rzeczywisty stan fauny i flory terenu inwestycji.

W piśmie wskazano ponadto, że:

1. Mieszkańcy sprzeciwiają się proponowanym obecnie pozorowanym działaniom przeciwpowodziowym w postaci budowy zbiorników z betonowymi murami i kanałami, które zniszczą piękne naturalne tereny rekreacyjne i mogą zagrozić pobliskim budynkom mieszkalnym.
2. Stowarzyszenie „Miasto Ogród Gliwice” ponownie wnioskuje o przywrócenie właściwej funkcji istniejących od prawie stu lat suchych polderów na łąkach nad Ostropką. W ocenie Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” po renowacji i fachowej modernizacji w naturalnej formie mogą realnie przyczynić się do zabezpieczenia przeciwpowodziowego dzielnicy i miasta.

Pismo przedstawicielki Stowarzyszenia „Miasto Ogród Gliwice” zostało przekazane do Pełnomocnika Inwestora z prośbą o odniesienie się do poruszanych kwestii.

Pełnomocnik Inwestora pismem L.dz. 502/P/24/19/2021/KŚ z 30 sierpnia 2021 r. odniósł się do uwag wniesionych przez Stowarzyszenie „Miasto Ogród Gliwice”. Tutejszy organ po przeanalizowaniu całości dokumentacji (w tym pisma z 30 sierpnia 2021 r.) w odniesieniu do uwag złożonych przez Stowarzyszenie „Miasto Ogród Gliwice” wyjaśnia co następuje:

- a) dla ustalenia walorów przyrodniczych obszaru inwestycji tut. organ wykorzystał m.in. dane przekazane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko. Z kolei autorzy raportu użyli do tego celu badania terenowe zebrane w 2015 (Inwentaryzacja przyrodnicza dla inwestycji pn.: „Budowa zbiorników retencyjnych na potoku Ostropka przy ul. Słowackiego w Gliwicach” WERONA Sp. z o.o. 40-020 Katowice ul. Przemysłowa 10), które zweryfikowano, uzupełniono i zaktualizowano w latach 2019- 2020. Z wyjaśnień Pełnomocnika Inwestora z 30 sierpnia 2021 r. wynika, że „wizja terenowa z 30 grudnia 2019 roku, nie wykazała istotnych zmian cech środowiska pomiędzy ulicą Słowackiego i rzeką Ostropką, które miałyby w sposób znaczący oddziaływać na zmiany w składzie gatunków fauny i flory obszaru. Co za tym idzie uznano wiarygodność Inwentaryzacji z 2015 roku. Dokumentacja raportu o oddziaływaniu na środowisko obejmuje również operat dendrologiczny, w ramach którego prowadzono obserwacje cech dendroflory pod kątem potencjału zasiedlania przez awifaunę, entomofaunę oraz grzyby, grzyby zlichenizowane i mszaki. Ponadto w lipcu 2020 r. przeprowadzono badania terenowe uzupełniające stan wiedzy. Podsumowując: relatywnie niewielki obszar w środku miasta został przebadany w 2015 r. od marca do sierpnia (w terminach 16 marzec; 9 kwiecień; 30 kwiecień; 13 maj; 29 maj; 25 czerwiec; 15 lipiec; 3 sierpień), w 2019 roku na podstawie szczegółowej kwerendy danych źródłowych ustalono, że obszar w podobny sposób funkcjonuje w przestrzeni miejskiej jak dotychczas, zweryfikowano to 30 grudnia 2019 roku w ramach wizji terenowej, w okresie 27-28 stycznia 2020 r. oraz 22 lutego 2020 r. sporządzając inwentaryzacje dendroflory, dodatkowo upewniono się co do zakresu potencjału siedliskotwórczego obszaru w kontekście przedstawicieli fauny i flory oraz grzybów. Między 2015, a 2020 rokiem nie nastąpiły istotne zmiany w użytkowaniu obszaru. W lipcu 2020 roku zweryfikowano dane przyrodnicze inwentaryzacji, w pełni okresu wegetacyjnego oraz u schyłku okresu lęgowego w czasie całodobowej kontroli. Zróżnicowanie siedliskowe obszaru nie jest na tyle duże, by zmienność fenologiczna odgrywała wpływ na wyniki inwentaryzacji”. Po przeanalizowaniu metodyki przyjętej przez autora raportu o oddziaływaniu na środowisko uznano, że dane dotyczące stanu przyrody będące podstawą do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko są wiarygodne i wystarczające do oceny wpływu planowanej inwestycji na środowisko przyrodnicze,
- b) z racji charakteru terenu inwestycji oraz bazując na danych z raportu uznano, że teren ten nie jest wyjątkowo cenny przyrodniczo. Inwestycja zlokalizowana będzie pomiędzy ulicą Słowackiego i rzeką Ostropką w mieście Gliwice w sąsiedztwie zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Jak wynikało z dokumentacji obszar opracowania nie stanowi miejsca stałego występowania płazów, ani też miejsca ich rozrodu - w granicach obszaru nie ma zastoisk wodnych i podmokłości stanowiących dogodne miejsca dla ich rozrodu. Nie stwierdzono również obecności gadów. Stan przekształcenia cieku Ostropka, jego prosty bieg, obudowa techniczna, brak siedlisk nadwodnych powoduje, że fauna ptaków wodnych czy wodno-błotnych jest w tym rejonie znikoma. Poza kilkoma okazami kaczek krzyżówek nie stwierdzono tutaj innych gatunków związanych z wodami. Stwierdzone w otoczeniu cieku ptaki chronione są szeroko rozpowszechnionymi gatunkami. Ze względu na fakt, że część drzew i krzewów stanowiła miejsce lęgowe ptaków w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wskazano na konieczność wycinki zieleni poza ich okresem lęgowym, jak również na

prowadzenie prac budowlanych pod nadzorem ornitologicznym. Wskazany w raporcie teren nie jest też atrakcyjny dla ssaków. Jest to teren miasta, głównie obejmują obszary otwarte, urządzone, codziennie penetrowane przez mieszkańców. Ciek na odcinku objętym pracami nie jest atrakcyjny dla bobra czy wydry.

W ramach inwentaryzacji przyrodniczej sprawdzano obiekty mostowe oraz szczeliny pod kątem występowania nietoperzy. Nie stwierdzono jednak zimowisk i kryjówek chiropterofauny. Z danych przestrzennych (Geoportal) będących w dyspozycji RDOŚ w Katowicach wynika, że przyszłe zbiorniki przeciwpowodziowe położone będą poza obszarowymi i punktowymi formami ochrony przyrody oraz poza cennymi i chronionymi siedliskami i stanowiskami roślin, zwierząt i grzybów. Brak jest tu również korytarzy ekologicznych,

- c) biorąc pod uwagę dynamikę przyrody, stan środowiska przyrodniczego może ulec zmianie nawet od momentu zatwierdzenia inwentaryzacji przyrodniczej do czasu prowadzenia prac przygotowawczych i etapu realizacji inwestycji. Dlatego w niniejszej decyzji określono, aby roboty ziemne oraz inne prace przygotowawcze, przed rozpoczęciem inwestycji prowadzić po uprzednim stwierdzeniu przez nadzór przyrodniczy, że na powierzchni terenu objętego zamierzeniem nie znajdują się siedliska oraz stanowiska chronionych zwierząt. W przypadku ich stwierdzenia nadzór przyrodniczy zadecyduje o kontynuacji lub przerwaniu robót w terenie oraz o potrzebie przeniesienia osobników fauny poza strefy zagrożenia. Konieczne może się również okazać uzyskanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom,
- d) w raporcie o oddziaływaniu na środowisko określono, że wizja terenowa nie wykazała obecności drzew dziuplastych z wypróchnieniami w ich obrębie. Mając jednak na uwadze zasadę przezorności w decyzji wprowadzono warunek zapewnienia nadzoru przyrodniczego, który przed wycinką sprawdzał będzie dziuple i wypróchnienia drzew pod kątem chronionych gatunków zwierząt, w tym cennych owadów takich jak np. pachnica dębowa,
- e) z danych z raportu o oddziaływaniu na środowisko oraz wyjaśnień Inwestora z 30 sierpnia 2021 r. wynika, że ciek Ostropka na fragmencie planowanych prac nie przedstawia wyjątkowych walorów przyrodniczych, dno potoku zostało w przeszłości przekształcone i obudowane tak, że obecnie nie ma naturalnych przegłębień, wyłyceń czy innych elementów naturalnego dna, roślinności wodnej, mogących stanowić atrakcyjne miejsce kryjówek czy rozrodu ryb. Ciek ten nie jest też zarybiony, a w czasie wizji terenowych nie zaobserwowano w nim ryb. W korycie cieku występują liczne progi. Inwentaryzacja ichtiofauny pochodząca z JCWP dopełniającej Ostropkę - Kłodnica od Promnej do Kozłówek, a szczególnie odcinek: Kłodnica od Bytomki do Ostropki (I) wskazuje na bardzo ubogi skład gatunkowy rybostanu tej JCWP (kiełb, płoć, ciernik). W związku z tym tut. organ nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia specjalistycznych badań w tym zakresie,
- f) jak określono w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, najcenniejszym elementem zieleni wysokiej jest aleja lip szerokolistnych, między którymi przebiega ciąg pieszy. Od południa sąsiaduje ona z lewą skarpą przy korycie Ostropki, a od północy ma przylegać (w bezpiecznej odległości dla systemów korzeniowych - ok. 4-6 metrów od zbiorników), do czaszy projektowanych zbiorników. Aleja lip będzie zachowana z wyjątkiem pojedynczych drzew do wycinki, w rejonie planowanych budowli wlotowej i wylotowej zbiorników. W sąsiedztwie ww. alei nie przewiduje się prowadzenia głębokich wykopów, które mogłyby zagrażać alei lipowej. W opinii tut. organu odległość alei lipowej od zamierzenia wynosząca 4-6 m jest w zupełności wystarczająca dla ochrony drzew przed ewentualnym uszkodzeniem mechanicznym. Jednocześnie wyjaśnić należy, że ochronę

zieleni (zasady wykonywania prac w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub krzewu) reguluje ustawa o ochronie przyrody (art. 87a).

- g) w odniesieniu do kolejny raz powtórnego sprzeciwu wobec realizacji planowanej inwestycji tut. organ wyjaśnia, że nie znalazł przesłanek do odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub wskazania realizacji planowanej inwestycji w innym wariantcie niż wnioskowany co zostało uzasadnione we wcześniejszej części niniejszej decyzji. W opinii tut. organu realizacja inwestycji zgodnie z warunkami ustalonymi w niniejszej decyzji i sztuką budowlaną nie zagrazi pobliskim budynkiem mieszkalnym,
- h) w wyjaśnieniach przedkładanych w toku postępowania przez Pełnomocnika Inwestora, a opisanych w niniejszej decyzji podano racjonalne argumenty, na podstawie, których przywrócenie funkcji istniejących polderów bez budowy dodatkowych elementów w postaci murów oporowych nie jest możliwe do realizacji. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że na przestrzeni stu lat zmieniła się struktura użytkowania gruntów na terenie miasta i oczywiste jest, że przywrócenie układów i systemów sprzed 100 lat będzie niewystarczające do skutecznej ochrony miasta.

RDOŚ w Katowicach po zapoznaniu się i szczegółowej analizie materiału dowodowego nie znalazł podstaw do podważenia wiarygodności przedstawionych w raporcie analiz. Pismo Pełnomocnika Inwestora z 30 sierpnia 2021 r. nie wniosło nowych dowodów w sprawie. Zebrany materiał dowodowy był wystarczający dla rozpatrzenia sprawy tj. ustalenia uwarunkowań środowiskowych.

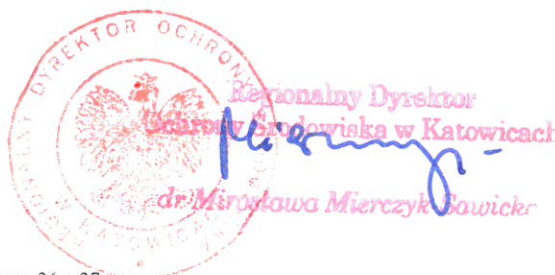
W związku z wypełnieniem przez Wnioskodawcę wymogów formalnych do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz szczegółowym przeanalizowaniu specyfiki planowanego przedsięwzięcia we wszystkich aspektach środowiskowych, orzeczono jak w sentencji decyzji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Zgodnie z art. 57 § 5 pkt 2 kpa w przypadku wnoszenia odwołania w drodze przesyłki pocztowej czynność ta będzie skuteczna poprzez jej nadanie w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego – tj. w placówce Poczty Polskiej S.A., albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Nadanie pisma w placówce innego operatora będzie skuteczne o ile zostanie ono doręczone przed upływem terminu na jego złożenie.

W trakcie biegu terminu do odwołania, strona ma prawo do zrzeczenia się odwołania. Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Otrzymują:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

2. Strony postępowania zgodnie a art. 49 Kpa poprzez obwieszczenie

Do wiadomości:

1. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gliwicach
ul. Banacha 4
44-100 Gliwice
2. PGW WP RZGW w Gliwicach
3. WOŚ a/a

Wydanie decyzji zwolnione jest od opłaty skarbowej
zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r.
o opłacie skarbowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1546)
gł. specjalista [REDACTED]

Załącznik nr 1 do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zn. WOOŚ.420.10.2020.MK2.43
z 21 września 2021

Charakterystyka przedsięwzięcia pn.: „Budowa zbiorników retencyjnych na potoku Ostropka przy ul. J. Słowackiego – II”, zlokalizowanego w Gliwicach

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie 3 suchych zbiorników przeciwpowodziowych (polderów) na potoku Ostropka w Gliwicach. Zbiorniki znajdować się będą pomiędzy ulicą Słowackiego i rzeką Ostropką, na terenie, który obecnie użytkowany jest rekreacyjnie. Powierzchnia, na której realizowana będzie inwestycja wynosi około 4,6 ha (łącznie z wymianą nawierzchni ciągu pieszo-rowerowego i obiektami towarzyszącymi). Teren w czasach zbiorników przystosowany będzie do funkcji wypoczynkowej i rekreacyjnej, a w okresie kiedy zbiorniki nie będą użytkowane, będzie możliwość korzystania z tego terenu przez społeczeństwo.

Planowane przedsięwzięcie zakłada wykorzystanie istniejących łąk znajdujących się w sąsiedztwie ul. Juliusza Słowackiego w Gliwicach jako zbiorniki retencyjne. W czasie zbiorników, wykonana zostanie częściowa profilacja i deniwelacja mająca na celu ukształtowanie spadku terenu w kierunku projektowanego koryta spływowego. Zakres planowanych deniwelacji w obrębie zbiorników wynosić będzie od około 10 cm do około 130 cm. W celu zachowania istniejącego charakteru terenu przeznaczonego pod planowaną inwestycję część drzew rosnących w ich obrębie zostanie zachowana na wyniesieniach w formie niewielkich „wysp” bez deniwelacji terenu.

W celu przystosowania tego terenu do retencjonowania wody wykonane zostaną mury oporowe oraz groble/obwałowania ziemne o niedużej wysokości (od 10 do ok. 190 cm), pomiędzy zbiornikami, a korytem rzeki oraz w dolnych częściach poszczególnych zbiorników. Groble/obwałowania będą miały rdzeń przeciwwfiltracyjny w postaci ścianki szczelnej, przesłony z zawiesziny samotwardniejącej lub będą mieć doszczelnienie powierzchniowe w postaci bentomaty kotwionej w gruncie. Groble ziemne będą mieć szerokość w koronie na poziomie ok. 2,0 m i nachylenia skarp około 1:2.

Połączenie hydrauliczne zbiorników będą zapewniać budowle przelewowe z przelewami dolnymi i powierzchniowymi (górnymi) oraz przewody lub kanały przepustowe prowadzone pod ulicą Damrota oraz ul. Sobieskiego. Budowle przelewowe pomiędzy zbiornikami wykonane zostaną jako żelbetowe, monolityczne z przelewami dennymi (z możliwością regulacji) oraz przelewami powierzchniowymi (górnymi). Wewnątrz zbiorników wykonane zostanie koryta spływowe o łagodnym nachyleniu skarp i małej głębokości (około 0,5-0,9 m) wraz z umocnieniami terenu wzdłuż niego. Przewiduje się wykorzystanie do umocnień płyt żelbetowych, płyt ażurowych, narzutów kamiennych lub nawierzchni bitumicznych i bitumicznożywiczych – rodzaj umocnienia będzie uzależniony od formy zagospodarowania rekreacyjnego terenu zbiornika. Umocnienia zostaną wykonane także przy budowach wlotowych i wylotowych łączących zbiorniki oraz wzdłuż skarp istniejących i projektowanych. Przewiduje się wykonanie umocnień w postaci narzutów kamiennych, bruku kamiennego, płyt ażurowych oraz geosyntetyków lub płyt żelbetowych (opcjonalnie w kilku wskazanych technologiach łącznie).

W celu zachowania użytkowych i rekreacyjnych walorów terenu zbiorników, w czasach zbiorników przewiduje się wykonanie systematycznych drenaży odsączających, które będą zapobiegać zabagnianiu terenu oraz tworzeniu się zastoisk wód po opadach. Drenaże

wykonane zostaną również wzdłuż murów oddzielających i wzdłuż koryta spływowego. Zadaniem tych drenaży będzie zapobieganie nadpiętrzaniu wód gruntowych na przesłonach przeciwfiltracyjnych.

Przewidywane maksymalne poziomy wód (przy przepływie kontrolnym) na zbiornikach kształtować się będą następująco:

- zbiornik górny 224,80 - 224,85 m npm,
- zbiornik środkowy 223,25 - 223,30 m npm,
- zbiornik dolny 222,00 - 222,05 m npm.

W warunkach wystąpienia przepływu kontrolnego, zbiornik będzie zdolny przejąć wody w ilości około 25 000 m³.

Woda na zbiorniki będzie wprowadzana za pomocą projektowanej budowli wlotowej zlokalizowanej na lewym brzegu Ostropki powyżej górnego zbiornika. Budowla wlotowa z elementami doprowadzającymi zlokalizowana będzie na działkach o numerach ewidencyjnych 716, 717, 851, 852 obręb Wójtowa Wieś oraz 1407/3 i 1408/2 obręb Nowe Miasto. W związku z samoczynną pracą zbiornika, przewiduje się wykonanie budowli wlotowej ze stałym przelewem o długiej krawędzi. Szacowana długość krawędzi przelewu wynosić będzie około 13 – 16 m. W celu ustabilizowania lustra wody na całej długości przelewu, w rzece wykonany zostanie próg żelbetowy lub zastawka, podpiętrzająca w niedużym stopniu przepływy powodziowe. Zabieg ten ma na celu wyrównanie poziomów wód wezbraniowych na długości przelewu wlotowego na zbiorniki. Na wysokości planowanej budowli wlotowej, w korycie rzeki znajduje się istniejący próg. Zostanie on zlikwidowany lub przebudowany w ramach robót, a jego funkcję przejmie wspomniana wyżej zastawka, lub próg stabilizujący poziomy wód wezbraniowych. W rejonie przelewu powierzchniowego oraz progu/zastawki wykonane zostaną umocnienia w postaci materacy gabionowych, płyt żelbetowych oraz narzutów kamiennych. Wody z przelewu przeprowadzane będą przewodami pod istniejącą aleją do części osadnikowej. Żelbetowa komora osadnikowa będzie zlokalizowana przed wprowadzaniem wód do górnego zbiornika. Jej zadaniem będzie zatrzymanie zanieczyszczeń niesionych przez wody powodziowe trafiające do przelewu z koryta rzeki. Wody z komory osadnikowej będą przelewały się przelewem o długiej krawędzi do koryta zbiorczego i dalej do koryta spływowego w skrajnej, górnej części najwyższego zbiornika (zbiornika nr 1).

Wody z dolnego zbiornika (zbiornika nr 3) będą odprowadzane do koryta rzeki poniżej niego poprzez budowlę wylotową i rurociągi spustowe. Budowla wylotowa z elementami doprowadzającymi zlokalizowana będzie na działkach o numerach ewidencyjnych 734, 855 obręb Wójtowa Wieś oraz 1415/2 obręb Nowe Miasto. Konstrukcja wylotu do koryta rzeki na jej lewym brzegu wykonana zostanie w formie ścian monolitycznych lub w formie oczepów na stalowych ściankach szczelnych połączonych z płytą denną wylotu. Koryto rzeki przy wylocie ze zbiorników będzie umocnione na długości około 12-15 m narzutem kamiennym, płytami żelbetowymi lub materacami gabionowymi (opcjonalnie w kilku wskazanych technologiach łącznie).

W ramach planowanego przedsięwzięcia przebudowane zostaną kolektory kanalizacji deszczowej przechodzących przez teren łąk, kolektor kanalizacji sanitarnej w ciągu ulicy Damrota (co związane jest z koniecznością wykonania połączenia pomiędzy zbiornikiem nr 1 i zbiornikiem nr 2) oraz kolektora kanalizacji sanitarnej przebiegający przez teren zbiornika nr 1. Częściowo zabezpieczony, a w części przełożony będzie wodociąg wzdłuż ulicy Słowackiego, na wysokości części zbiornika nr 3.

W zakresie alei pieszej wzdłuż koryta Ostropki istniejąca nawierzchnia wymieniona zostanie na nową, asfaltową, z dogęszczeniem i uzupełnieniem istniejącej podbudowy bez wykonywania wykopów liniowych wzdłuż szpaleru drzew.

Wykonane będzie oświetlenie wzdłuż istniejącego ciągu pieszo-rowerowego przy korycie Ostropki. Dla zachowania możliwie małej ingerencji w istniejący drzewostan, przewód zasilający będzie poprowadzony wzdłuż planowanego muru oddzielającego (lub grobli) i będzie punktowo doprowadzany do poszczególnych lamp.

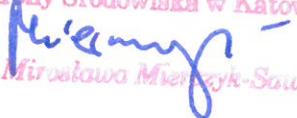
Wykonane będą następujące wjazdy eksploatacyjne, które zostaną umocnione powierzchniowo płytami ażurowymi lub inną nawierzchnią dostosowaną do planowanego zagospodarowania terenu. W rejonie murów oraz grobli zostaną wykonane przejścia dla pieszych w postaci schodów skarpowych kładek oraz ewentualnie pochylni dla wózków. Przejścia będą lokalizowane głównie w częściach niższych ogroblowań/murów.

Zagospodarowanie rekreacyjne terenu zbiorników:

Zbiornik nr 1 będzie zagospodarowany w kierunku pełnienia funkcji przyrodniczej i biocenotycznej. Zaplanowano tam: dwukośne łąki oraz nasadzenia biocenotyczne i opcjonalnie małe oczka wodne.

Zbiornik nr 2 będzie zagospodarowany w kierunku pełnienia funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnej. Wewnątrz zbiornika zlokalizowana będzie ścieżka, która przebiegać będzie od ul. Damrota południową stroną zbiorników, do głównego podestu multifunkcyjnego znajdującego się południowo – wschodniej części zbiornika, a następnie poprowadzona zostanie do skrzyżowania ulic Słowackiego i Sobieskiego. W sąsiedztwie ścieżki oprócz podestu multifunkcyjnego znajdować się mogą: plac zabaw, plac dla rodzin, buldering dla dzieci, hamaki, placik piknikowy, łoże.

Zbiornik nr 3 będzie zagospodarowany w kierunku pełnienia funkcji sportowej. Znajdować się tam będą: boisko z trybunami, siłownia oraz wybieg dla psów.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Katowicach

dr Mirosława Mienzyk-Sawicka

